

SZAKDOLGOZAT

Gombár Noémi

2024

Magyar Agrár- és Élettudományi Egyetem

Tájépítészeti, Településtervezési és Díszkertészeti Intézet

Településépítészeti és Települési Zöldinfrastruktúra Tanszék

Szécsény élhetőbbé tételének lehetőségei

Konzulens: Polyák Beáta

Belső opponens:

Tanszékvezető: dr. Szövényi Anna Andrea

Gombár Noémi

Településüzemeltető szakirány

Tartalomjegyzék

1. BEVEZETÉS	1
2. ÉLHETŐSÉG DEFINÍCIÓJA.....	2
3. SZÉCSÉNY ÁLTALÁNOS BEMUTATÁSA	4
4. SZÉCSÉNY VÁROSRESZI LEHATÁROLÁSA.....	6
4.1 KÖZIGAZGATÁSI TERÜLETEN BELÜL	6
4.2. BELTERÜLETEN	8
5. SZÉCSÉNY SZEREPE.....	10
5.1 MEGYEI VISZONYLATBAN	10
5.2. REGIONÁLIS VISZONYLATBAN.....	10
6. TÖRTÉNETI ÁTTEKINTÉS	12
7. VIZSGÁLATI SZEMPONTRENDSZER.....	14
8. VIZSGÁLATOK.....	16
8.1 GAZDASÁG	16
8.2 TÁRSADALOM	19
8.3 HUMÁNINFRASTRUKTÚRA	21
8.4 ÉPÍTETT KÖRNYEZET	23
8.4.1 Védett értékek.....	23
8.4.2 Szerkezet, beépítés.....	25
8.4.3 Épületek.....	26
8.4.4 Földszinti funkciók.....	27
8.4.5 Közösségi terek rendszere	27
8.5 KÖZLEKEDÉS	30
8.6 ZÖLD ÉS KÉKINFRASTRUKTÚRA	32
9. TURISZTIKAI LÁTNIVALÓK BEMUTATÁSA.....	35
9.1 TELEPÜLÉSEN BELÜL	35
9.2 TELEPÜLÉS KÖRNYEZETÉBEN	37
9.3 TURIZMUS FEJLESZTÉSI TERVE	39
10. PERSZÓNA ELEMZÉS	40
11. SWOT ANALÍZIS	43
12. PROBLÉMATÉRKÉP.....	43
13. ÉRTÉKTÉRKÉP.....	48
14. FEJLESZTÉSI JAVASLATOK	51
15. ÖSSZEFOGLALÁS	57
16. IRODALOMJEGYZÉK.....	59
17. MELLÉKLETEK.....	62
17.1 FOTÓ MELLÉKLET	62
17.2 ÁBRA MELLÉKLET	65

Ábrajegyzék

1. ábra Szécsény logója	2
2. ábra Élhető város alappillérei	2
3. ábra Szécsény elhelyezkedése	4
4. ábra Sematikus úthálózat.....	5
5. ábra Szécsény közigazgatási területének részei	6
6. ábra Városrészi lehatárolás.....	8
7. ábra Infrastrukturális kapcsolatok	11
8. ábra Szécsény idővonala.....	12
9. ábra 4 katonai felmérés.....	13
10. ábra Gazdasági szektorok megoszlása.....	16
11. ábra Ingázás Szécsényből	17
12. ábra Ingázási szokások	17
13. ábra Népeség alakulás.....	19
14. ábra Vándorlási egyenleg	19
15. ábra Természetes szaporodás, fogyás	19
16. ábra Szécsény korfája	20
17. ábra Szécsény humáninfrastruktúrája.....	23
18. ábra Szécsény szerkezete.....	25
19. ábra Utak, terek rendszere	28
20. ábra Közlekedési térképek.....	32
21. ábra Szécsény zöld- és kékinfrastruktúrája	34
22. ábra Turisztikai attrakciók Szécsényben	35
23. ábra Turistautak Szécsény környezetében.....	37
24. ábra Turisztikai látnivalók Szécsény környezetében.....	38
25. ábra Turisztikai programcsomag	39
26. ábra Perszóna elemzés, karakterek	40
27. ábra SWOT-anlízis	43
28. ábra Problématérkép.....	48
29. ábra Értéktérkép.....	51
30. ábra Fejlesztési javaslatok	56

1. Bevezetés

Szakedolgozatom témája Szécsény települési vizsgálata, a vizsgálatok eredményeinek feldolgozása és értékelése, majd ennek alapján javaslatot teszek a város élhetőbbé tételére. Témaválasztásom azért esett Szécsényre, valamint az élhetőség definíciójára mert itt nevelkedtem fel, a gyermekkoromat ebben a hangulatos kisvárosban töltöttem, és célom, hogy a jelenleg élhetőséggel küszködő város vonzó, jól élhető település legyen, ahol az emberek szívesen töltik a mindennapjaikat. Így saját belső motivációm is egyben, hogy foglalkozzak Szécsény jövőjével, hogy nem csak számomra, hanem az itt élőknek is kedvező feltételeket biztosítson a város élhetősége szempontjából.

A dolgozat sajátosságának tekintem, hogy magas helyismerettel rendelkezem, bejártam már minden utcáját, ismerem a helyieket, úgy gondolom a szécsényi közösséghez tartozok. Ennek köszönhetően a város közel áll hozzám, jól ismerem a környéket minden értékeivel és problémáival együtt. Mindezen tudás a dolgozatomban segítségül szolgál.

Okot ad a vizsgálódásra a város jelentős történelmi múltja is. A város értékekben gazdag, a történelme fellelhető Szécsény belvárosában sétálva. Nem csak számomra, hanem Nógrád megye legsokoldalúbb határmenti városa, ennek ellenére helyzete nem túl kedvező, periférikus elhelyezkedése tovább rontja a település élhetőségét. Ezért fontosnak tartom, hogy a város fejlődhessen és élhetőségét tekintve ne egy lefelé ívelő tendenciát mutasson. Ezen dolgozat keretein belül lehetőségem nyílik helyi lakosként saját tapasztalataimra, valamint szakmai tudásomra támaszkodva feltárni a településben rejlő lehetőségeket, erősségeire koncentrálni fejlesztési javaslatokat tenni, valamint konfliktusaira megoldásokat javasolni.

A vizsgálatomat kétféle kutatási módszerrel végeztem: Primer adatgyűjtésre szolgáltak a saját megfigyeléseim és önálló vizsgálataim. Szekunder kutatás során nyomtatott és internetes forrásokat tanulmányoztam át a város földrajzi, gazdasági, infrastrukturális szerepével, történelmi előzményeivel kapcsolatban. Ezek eredményeit térképesen ábrázoltam, illetve leíró jellegű elemzéseken keresztül mutattam be.

A dolgozat felépítésében a következő logikát követtem: A település általános bemutatását követően az élhetőség definícióját fejtettem ki, majd a települési vizsgálatot erre reflektálva végeztem. Dolgozatom végén a vizsgálatokból, majd a következtetések levonása után elkészítettem a településre vonatkozó SWOT-analízist, amely összegző elemzéseként szolgál.

Ennek alapján fejlesztési javaslatokat tettem a településre, továbbra is szem előtt tartva az élhetőség fogalmát és alappilléreit.

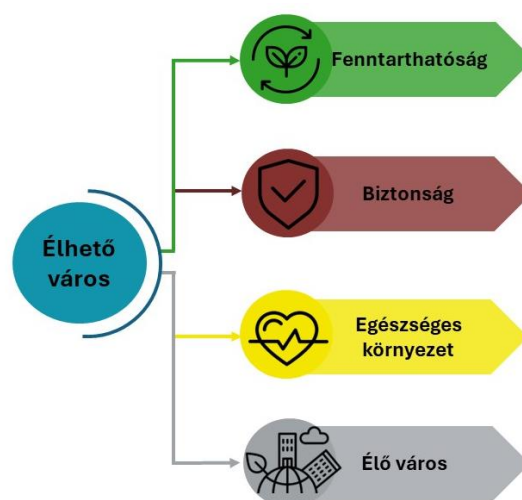
Hipotézisem, hogy Szécsény jelenleg egy olyan település, amelyben számos lehetőség rejlik, sok fejlesztési potenciállal, amelyek nincsenek kiaknázva. Az élhető város kritériumait figyelembe véve egy fenntartható, élő, biztonságos és egészséges kisvárosi élet valósulhat meg a településen.

1. ábra Szécsény logója (forrás: INT-19)

2. Élhetőség definíciója

Manapság a legtöbb ember városokban lakik, ezen települések száma drasztikusan növekszik, így fontos szempont a város élhetőségének biztosítása az emberek számára. A város és lakosai közötti kapcsolat alapos vizsgálata elengedhetetlen feladat, ha egy élhető környezetet szeretnénk teremteni. Számos globális kihívással állunk szembe, amelyek felhívják a figyelmet az emberi lét jelentőségére. Az „élhető város” kifejezés középpontjában maga az ember áll, a város az

2. ábra Élhető város alappillérei (saját ábra)

emberek számára jön létre. Ez a város törekszik a lakosok alapvető életszükségleteit kielégíteni. „Abban, hogy kiemelten törődünk a várostervezés emberi oldalával, egy jobb városminőség iránti határozott és erős törekvés testesül meg.”¹

Jan Gehl dán építész négy alappillért sorolt fel az élhetőség kialakítása szempontjából: élő város, biztonság, fenntarthatóság és egészséges környezet. Ez a négy szempont erős összefüggésben van a városlakók helyzetének javításával. Élő városról akkor beszélhetünk, ha

¹ Jan Gehl. (2014). *Élhető városok*. Budapest: TERC Kereskedelmi és Szolgáltató Kft. Szakkönyvkiadó, Budapest. (7. old.)

sok embert készítet a városi térben való tartózkodásra. A biztonság, akkor feltételezhető, ha minél többen közlekednek a városban, tehát a közlekedés biztonságossá tétele fontos feladat. A fenntarthatóság a zöldmobilitás számára nyújt kedvező feltételeket. Egy város akkor egészséges, ha gyalogosbarát környezet jön létre és az ember mindennapi tevékenységének része a mozgás.² Ha ezek az alappillérek megvalósulnak egy városban akkor élhetőnek bizonyul. Ezeket konkretizálva, illetve, hogy milyen módon érhetjük el az említett szempontokat a továbbiakban részletezem:

A városi terek minősége elengedhetetlen szempont egy élhető város eléréséhez. Ezek a terek egyfajta találkozóhelyek a városokban, a közösségi élet színtereiként szolgálnak. A minőségi közterek pihenésre, tartózkodásra, találkozásra invitálnak minket. Ha a városi terek nem csak a szükséges tevékenységek végrehajtását szolgálják (munkába, iskolába, boltba járás), hanem kedvező feltételeket nyújt a fakultatív tevékenységekhez is (pihenés, szórakozás), akkor azok jó városminőséget feltételeznek. Ezek eléréséhez fontos a fizikai minőség is, elegendő helyet, ideális bútorzatot, és kedvező látványt kell, hogy nyújtson. Egy életteli városban a társas tevékenységek is megjelennek, és az emberek szívesebben vannak olyan helyen, ahol aktív élet zajlik. Ezáltal olyan közösségi terek kialakítása a cél, amelyek ösztönzik az embereket az ott tartózkodásra.³

Egy élhető város kialakításában fontos szerepet játszik a kerékpáros, valamint a gyalogos közlekedés kialakítása. A folyamatosan növekvő autós forgalom nehézséget jelent a mai világban, számos közlekedési problémát okoz a városokban. A környezetszennyezés mellett, megjelennek a forgalmi torlódások, a parkolási nehézségek, és a magas számú autóbalesetek. Ha azt az elvet vesszük figyelembe, hogy több út – nagyobb forgalom/ kevesebb út – kisebb forgalom, akkor az új utak és parkolóhelyek építése helyett kerékpárutak és sétányok létrehozására van szükség. Ezzel sikerül kedvezőbb és biztonságos feltételeket teremteni a kerékpáros és gyalogos közlekedés számára, továbbá ösztönözni lehet a lakosok ezt a fajta közlekedésben való részvételét. Mindamelllett, hogy gyorsabb és olcsóbb közlekedés, pozitív hatással van a környezetre, klímára, illetve hozzájárul az emberek egészséges életmódjához is.⁴

Érdemes megemlíteni a jól kiépített közösségi közlekedést is a városokban is. Ezek kialakításában kulcsfontosságú szempont, hogy milyen kényelmes a gyaloglás, várakozás, és az utazás. Egy nagyobb város tekintetében törekedni kell úgy kialakítani a közösségi

² Jan Gehl. (2014). *Élhető városok*. Budapest: TERC Kereskedelmi és Szolgáltató Kft. Szakkönyvkiadó, Budapest. (6-7. o.)

³ Jan Gehl. (2014). *Élhető városok*. Budapest: TERC Kereskedelmi és Szolgáltató Kft. Szakkönyvkiadó, Budapest. (19-21 o.)

⁴ Jan Gehl. (2014). *Élhető városok*. Budapest: TERC Kereskedelmi és Szolgáltató Kft. Szakkönyvkiadó, Budapest. (9-11 o.)

útvonalakat, hogy azok lefedjék a várost, és annak fontosabb helyszíneihez eljuttassanak minket. Fontos, hogy a buszmegállók gyalogosan kényelmesen elérhetők legyenek a város minden pontjáról. A közösségi járművek használata hozzájárul az autósforgalom csökkentéséhez, továbbá gyorsabb és olcsóbb utazást biztosít.⁵ Ugyanakkor figyelembe kell venni a település méretét is, hiszen egy kisebb városban nem biztos, hogy szükség van a településen belüli közösségi közlekedésre, mert gyalogosan is könnyen bejárható. Ebben az esetben a távolsági, városok között lévő közösségi közlekedési kapcsolatokat kell erősíteni.

Az egyik legfontosabb feltétele a város élhetőségének a minőségi zöldfelületek kialakítása. A fák árnyékot adnak, javítják a levegőminőséget. Klimatikus hatásai nélkülözhetetlenek, csökkentik a városok hősziget-hatásait. A parkok és egyéb zöldterületek hozzájárulnak az emberek fizikai és mentális egészségéhez, lehetőséget nyújtanak a sportolásra, szabadidős tevékenységekre, pihenésre. Fontos szerepe van a város biodiverzitásában, az ökológia egyensúly fennmaradásában. Esetlegesen gazdasági előnyökkel is szolgálhat a város életében, hiszen a turisták számára is vonzó lehet. Elmondható, hogy a zöldterek kiterjesztése hozzájárul a város minőségéhez, mind esztétikai, gazdasági, szociális, és ökológiai szempontból is.⁶

3. Szécsény általános bemutatása

Szécsény egy kb. 5000 lakossal rendelkező kisváros, amely az ország északi részén, az Észak- Magyarországi régióban, Nógrád vármegyében található. Területe 45,67 km², amelyből belterület 3,7 km², külterület 41,97 km².⁷ Határmenti város, a szlovák határ közelében helyezkedik el, pár kilométerre az Ipoly folyótól. A szécsényi járás központja, emellett számos környező falunak tölt be centrum jelleget. A közigazgatási területhez Pösténypuszta és Benzúrfalva is hozzátartozik, ám

3. ábra Szécsény elhelyezkedése (saját ábra)

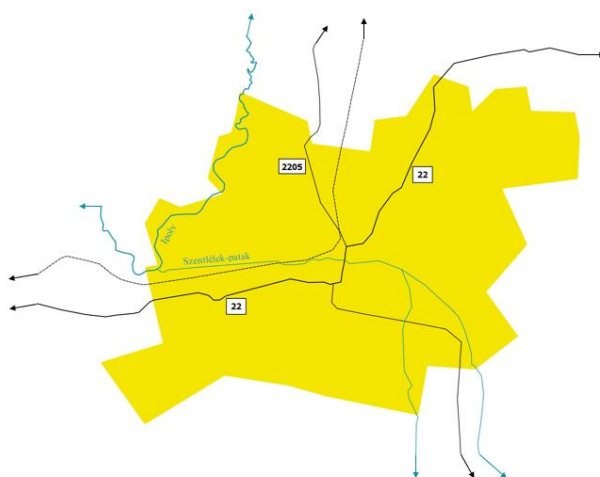
⁵ Jan Gehl. (2014). *Élhető városok*. Budapest: TERC Kereskedelmi és Szolgáltató Kft. Szakkönyvkiadó, Budapest. (106. o.)

⁶ Jan Gehl. (2014). *Élhető városok*. Budapest: TERC Kereskedelmi és Szolgáltató Kft. Szakkönyvkiadó, Budapest. (179.o.)

⁷ Digital Footprint Kft. *Szécsény*. forrás: Ecoterra

elkülönülő településrészeket alkotnak. Három vármegyével szomszédos - Pest, Heves, és Borsod-Abaúj-Zemplén határolja.

A város közlekedési infrastruktúráját tekintve átlagosnak mondható, az országos úthálózatba a 22.-es számú főúttal csatlakozik. Ez biztosítja a kelet-nyugati irányú kapcsolatokat Salgótarján, illetve Balassagyarmat felé. A főváros viszonylag közel fekszik a településhez, kb. 100 km távolságra van Budapeستől, ahova rendszeresen közvetlen autóbusz járat indul minden nap. A főváros megközelíthető a 22-es úton haladva Balassagyarmat irányába az M2-es autópályán, míg Salgótarján felé az M3-es autópályán. A település mikrotérési szinten közlekedési csomópontként tekinthető, hiszen a szomszédos falvak lakói Szécsényen keresztül tudnak eljutni a 22-es útra, majd onnan a nagyobb városokhoz. Továbbá az alapvető közszolgáltatásokat biztosítja a környező faluk számára is. A vasúthálózata elmaradott, személyszállítása igen csekély jelentőséggel bír.⁸

4. ábra Sematikus úthálózat (saját ábra)

A város az Ipoly völgyében helyezkedik el, amelyet a Cserhát zár közre. A közigazgatási terület északi harmada az Ipoly völgyhöz tartozik, míg déli része, a Cserhát dombságaihoz sorolható.⁹ A település 155 m tengerszint feletti magasságban található. A város nagyobb területe az Ipoly menti kismedence mellett húzódó fennsíkon fekszik. A településen átfolyik a Szentlélek-patak, amely az Ipolyba ömlik. Az Ipoly a településtől északra húzódik, északi-dél irányban folyik, majd a településhez közel kelet-nyugati irányba kezd folyni egyenesen a Dunába. Az Ipoly

⁸ ITS 2014 Konzorcium. (2015). Megalapozó vizsgálat (137. o.)

⁹ ITS 2014 Konzorcium. (2015). Megalapozó vizsgálat (81. o.)

egyben elválaszt a felvidéki településektől, de összekötő kapcsolatot is biztosít a hidakon való átjárhatóság miatt.¹⁰

A térség éghajlata nedves-kontinentális. Az Ipoly völgye kedvező talajt biztosít a szántóföldi művelésre. Az itt lévő szántóföldeket kihasználva, a mezőgazdasági termelésre nagy hangsúlyt fordítanak. A város életében az agrárgazdálkodás jelentős, ahogy a múltjában is fellelhető a mezővárosi jelleg.¹¹ A völgyben a bemosódásos barna erdőtalaj dominál, míg az azt körbevevő dombok talaja már rosszabb minőségű, nem alkalmas művelésre, kivéve a fennsíkos területek. Az Ipoly mentén réti öntéstalaj figyelhető meg, az időszakos vízborításnak köszönhetően ezek a területek művelhetőség szempontjából nem relevánsak.¹²

A településen belül az ipargazdaság kisebb teret kapott, a mezőgazdaság dominanciája mellett. Ez a város elhelyezkedéséből is adódik, a periférikus helyzet, illetve a határ közelsége mind negatív hatással van az ipar fejlődésére. Szécsényben két ipari tevékenységre kijelölt terület található – a dél-délnyugati, valamint a város északi részén, a lakóterülettől kissé elkülönítve.¹¹

4. Szécsény városrészi lehatárolása

4.1 Közigazgatási területen belül

Szécsény közigazgatási területét 5 elkülöníthető részre oszthatjuk. A lehatárolt városrészek a település köré rendeződnek. Pösténypusztá, valamint Benczúrfalva a városhoz később csatolt településrészek. Továbbá északon az Ipolyhoz kapcsolódó turisztikai terület és a mezőgazdasági külterület is megjelenik, mint különálló rész.

5. ábra Szécsény közigazgatási területének részei (saját ábra)

¹⁰ Szécsény Város Önkormányzata. A település bemutatása (3. o.)

¹¹ ITS 2014 Konzorcium. (2015). Megalapozó vizsgálat (62. o.)

¹² Szécsény Város Önkormányzata. A település bemutatása (4. o.)

1. Pösténypusztá

Az Ipoly partján létrejött falut 1962.-ben csatolták Szécsényhez, ahonnan 3,2 km-es távolságra van, ennek köszönhetően önálló településrészként működik. A városrész falusias jellegű, családi házak vannak jelen. A kereskedelmi-, szolgáltatási-, intézményi ellátottság nem kiépített, ezért az itt lakók Szécsénybe kényszerülnek ezek elérésére. Az Ipolyon megépült egy híd, ami átjárást biztosít a szlovák-magyar határon. ¹³

2. Benczúrfalva

Benczúrfalva 1963.-ban került Szécsényhez, 1927-ig Dolány névként volt ismert. ¹⁴ Falusias jellegű, családiházak beépítésű falu csakúgy, mint Pösténypusztá. Rendezett településrész, ahol csak lakófunkciók jelennek meg. ¹⁵ A község egyetlen látnivalója a Benczúr-kastély, amely 2023-ban felújításra került.

3. Mezőgazdasági külterület

Szécsény külterületén jellemzőek a zártkertek, amelyek nem alkalmasak nagyüzemi művelés céljára. A telepek nehezen megközelíthetők, rendezetlen utak jellemzik. Ennek köszönhetően ezek a területek mind mezőgazdasági hasznosításúak, szántóföldi művelés alatt állnak. ¹⁶

4. Északi turisztikai terület

A turisztikai rész az Ipolyig elterülő részt foglalja magában. Itt jellegzetes szabadidős területek, beépítésre nem szánt területek (természetvédelmi terület), illetve kertes területek vannak. Jelentős a Robinson-szigetek, amely a terület legfőbb attrakciós helyszíne, a horgászturizmusra épít. Helyet kap a Kavicsbánya-tó is ezen a településrészen, amely korábban sóderbányaként üzemelt, a „Sóderes” elnevezés a mai napig él a lakók körében. Ma horgásztavak vannak a területen, amelyek kiemelt rekreációs célt, valamint szabadidős tevékenységet nyújtanak a lakosok, illetve a turisták számára. A területen a természet dominál, kimagasló a vízi élőhelyek aránya. A tavak köré hétvégi házak rendeződtek, amelyek szezonálisan vannak kihasználva. A térség elérését egy újonnan aszfaltozott út teszi lehetővé, majd egy rövidebb szakaszon földút veszi át a szerepet. A tavat földúton keresztül járhatjuk körbe. ¹⁷

¹³ ITS 2014 Konzorcium. (2015). Megalapozó vizsgálat (156. o.)

¹⁴ Központi Statisztikai Hivatal. *Szécsény alapadatok*

¹⁵ ITS 2014 Konzorcium. (2015). Megalapozó vizsgálat (157. o.)

¹⁶ ITS 2014 Konzorcium. (2015). Megalapozó vizsgálat (158. o.)

¹⁷ Szécsény Város Önkormányzata. Szécsény Településképi Arculati Kézikönyv. (33. o.)

4.2. Belterületen

Szécsény belterületét öt városrésze tagolhatjuk, amelyek eltérő funkciókkal rendelkeznek. Ezek a következők:

1. Városközpont

A belvárost korábban városfal vette körül, amelyen belül megtalálható a város műemlékei. A látnivalók a városközpontba összpontosulnak, valamint a forgalom ezen a részen a

legjelentősebb. A városmag meghatározó turisztikai elemei a vármaradványok, a középkori plébánia templomrom, a Forgách-kastély, a Ferences templom és kolostor, valamint a Tűztorony, amely a város jelképévé vált megdőlt állásának köszönhetően.¹⁸ A belváros tipikus kisvárosias jelleget mutat, egy vagy kétszintes házakkal, a Fő út mentén a zárt sorú beépítés jellemző. Emellett teletszerűen megjelennek lakótömbök is a településrészen. A városközpont vegyes-intézményi terület is egyben, megtalálhatóak a közintézmények, így funkcióját tekintve szociális-, oktatási, egészségügyi., kereskedelmi-, és szolgáltatási központot tölt be. A közművek és az infrastrukturális elemek jól kiépítettek. A városmag jelentős zöldfelülettel is rendelkezik, amely a Várkertnek köszönhető. A központ jól megközelíthető a 22.-es főúton, mind Balassagyarmat és Salgótarján irányából. A helyközi autóbusz pályaudvar is a centrumban található. A lakosság egyharmada a városközpontban él.¹⁹

2. Ipari városrész

Az ipari városrész leromlott állapotú barnamezős terület, amely nem jól kihasznált. Ennek megfelelően a területen néhány vállalat működik. A térség zöldfelületekben szegény. Ebben a városrészben található a temető, amely jól karbantartott. A városrész infrastrukturális elemei kedvezőtlenek, rossz utak jellemzőek. Az ipari városrész funkciójából adódóan a lakosság aránya alacsony, főként az idősebb korúak lakják.²⁰

6. ábra Városrészi lehatárolás (saját ábra)

¹⁸ Szécsény Város Önkormányzata. Szécsény Településképi Arculati Kézikönyv. (26. o.)

¹⁹ ITS 2014 Konzorcium. (2015). Megalapozó vizsgálat (153. o.)

²⁰ ITS 2014 Konzorcium. (2015). Megalapozó vizsgálat (154. o.)

3. Nyugati városrész

A település nyugati részét tervezett, sakktáblaszerű utcahálózattal alakították ki, ahol a családiházak beépítés dominál. Ez a város egyik legújabb településrésze. ²¹ A térség legfontosabb eleme a Kossuth ligetben található sportcentrum, amely a fiatalok és a sportolni kívánó lakosok számára biztosítja a sportolási környezetet. Továbbá egy tanuszodával bővül a Ligeti Sportcentrum, amely hamarosan megnyitásra kerül. A térség északi sarkán megjelenik egy ipari terület, ám izolált jellegének köszönhetően nem zavarja a lakó-és rekreációs funkciókat. A térség kereskedelmi-, szolgáltatási funkciókban szegény, viszont a városközpont közelsége miatt ez a hiány nem érzékelhető. ²⁰

4. Délkeleti városrész

A Kossuth úttól délre, illetve keletre kialakult városrész falusias jellegű. Homogén városszövet jellemző, csak lakófunkció van a területen, amely falusiak jellegű, ettől eltérő szerep nincs jelen. A térségen áthalad a Kossuth út, amely a város fontos forgalmi tengelye Nagylóc felé. Az infrastrukturális elemek megfelelőek. ²²

5. Északi városrész

A Szentlélek-pataktól északra kialakult városrész ipari-gazdasági funkciót tölt be, ahol különböző vállalkozások telephelyei koncentrálódtak a belvárostól elszigetelődve. Ez a városrész kiválóan elérhető a főútnak (Rákóczi út) köszönhetően. Itt található a vasútállomás, amely részben kihasználatlan, a korszerűtlen vonatok, valamint az alacsony járatszám miatt. A domináns funkció mellett a belvároshoz közel megjelenik a lakóövezet is, amely korábban az iparban dolgozók lakhelyeként szolgáltak. Az iparterület több nehézséggel áll szemben, küzd a területihiánnyal, valamint az infrastrukturális elemek hiányosságával, amely a betelepülő vállalkozásoknak kedvezőtlen feltételt teremt. ¹³

²¹ Szécsény Város Önkormányzata. Szécsény Településképi Arculati Kézikönyv. (29. o.)

¹⁹ ITS 2014 Konzorcium. (2015). Megalapozó vizsgálat (154. o.)

²² ITS 2014 Konzorcium. (2015). Megalapozó vizsgálat (155. o.)

¹⁴ ITS 2014 Konzorcium. (2015). Megalapozó vizsgálat (156. o.)

5. Szécsény szerepe

5.1 Megyei viszonylatban

Szécsény helyzetét rontja a kedvezőtlen fekvése, a megye két nagyobb városa, Balassagyarmat és Salgótarján maga közé szorítja, illetve Pásztó is jóval fejlettebb Szécsényhez képest. Ezáltal Szécsény elnyomva „érezheti” magát, felzárkózási, kibontakozási esélyt nem kapva. Ezek a települések magához vonzzák a lakosok nagy részét munkavállalás tekintetében, hiszen gazdaságilag nagyobb potenciállal rendelkeznek. Ennek köszönhetően a vállalkozások, és a szécsényi lakosok körében sokkal népszerűbb lesz az itt való dolgozás, esetleges elköltözés. Megfigyelhető a migrálódás az említett településekbe. ²³ Az elvándorlás főként a fiatalokat, aktív korúakat, versenyképes szaktudással rendelkező embereket érinti, hiszen ők ilyen téren mobilisak. Jól érzékelhető, hogy a felsőfokú tanulmányait elvégző fiatalok nem térnek vissza szülőfalvaikba, hanem távolabbi városokba költöznek, ahol kedvezőbbek az életkörülmények. Ebből a szempontból Budapest közelsége is hátrányos, hiszen jelentősen érvényesül az „elszívó” hatása az feljebb felsorolt települések mellett. ²⁴

A szécsényi kistérséget figyelembe véve, a környező falvak körében mégis egy csomópontként jelenik meg Szécsény. A város ellátja az alapvető közszolgáltatásokat saját területén, valamint a vonzástérjében ezeket biztosítja. Az oktatási-nevelési intézményeket, egészségügyi ellátást, hivatalos ügyek intézését, bevásárlást a szomszédos falvakban élők ezen a településen tudják elérni.

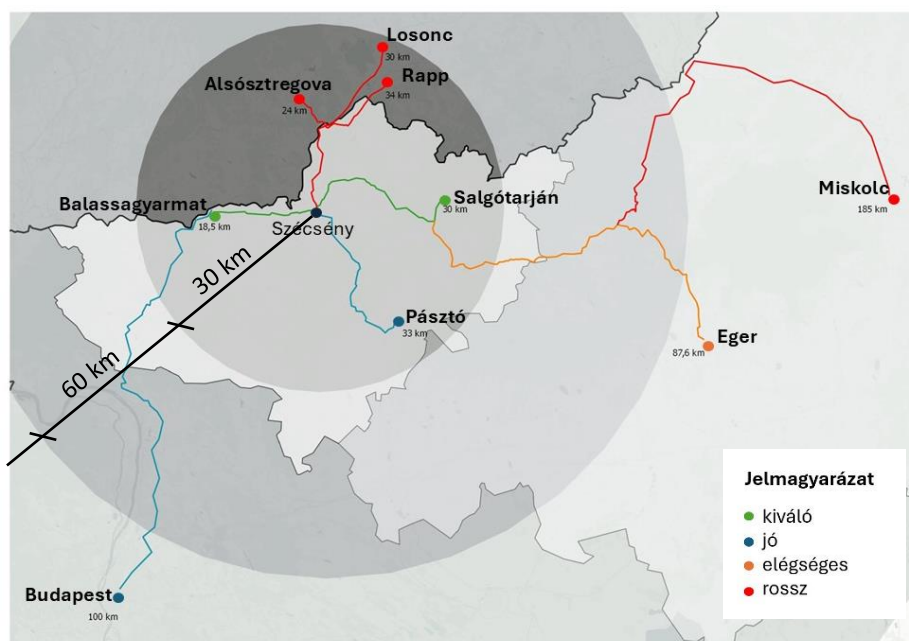
5.2. Regionális viszonylatban

Szécsény regionális szerepköréről elmondható, hogy hátrányos helyzetben van a régió többi városaival szemben. A nem jól kiépített közlekedési infrastruktúra kihatással van a térség gazdasági helyzetére. Ennek a fejlesztése elengedhetetlen a regionális kapcsolatok erősítéséhez. Nincs közvetlen kapcsolatban a régió nagyobb városaival, a fejlettebb települések - Eger és Miskolc - nehezen érhetőek el. Ezekre a településekre csak átszállással, hosszú várakozási idővel juthatunk el a közösségi közlekedést használva. Miskolchoz nehezebb eljutni a nagyobb távolság miatt, viszont Eger még Budapesttől is közelebb van, így akár egy közvetlen közlekedési hálózatot is létre lehetne hozni vele csak úgy, mint a fővárossal. Ez a fajta regionális viszony segíthetné Szécsény gazdasági helyzetét, ha a régió fejlettebb városaival is kapcsolatban van.

²³ ITS 2014 Konzorcium. (2015). Megalapozó vizsgálat (71. o.)

²⁴ Engelberth István, Sági Judit. *Gazdasági és társadalmi útkeresés Észak-Nógrádban: A szécsényi kistérség.* (37. o.)

Nógrád megye Magyarország peremterületei közé sorolható. Szécsény a szlovák határ mentén található, ám az ebből adódó előnyöket nem tudja jól kihasználni. A határ elválasztotta a települést az északi irányba történő átjárhatóságtól. Valódi társadalmi és gazdasági kapcsolatokat a szomszédos ország felé nem tapasztalunk. A határon túli összeköttetést több híddal megoldották Szécsény közelében, amelyek erősíthetnék az idegenforgalmat, de ez inkább kifelé valósul meg.²⁵ Statisztikák alapján alig 5% a külföldi vendégéjszakások aránya.²⁶ Szécsény úthálózata összeköttetésben van Losonccal, amely hasonló léptékű város kiterjedését illetően, viszont népsűrűsége ötszöröse Szécsénynek. Losonc népszerű bevásárlóközpont a magyarok körében. Továbbá testvérvárosi kapcsolatban van Salgótarjánnal és Pápa városával is. A határon túl szintén könnyen elérhető közúton Alsósztrégova, amely aquaparkjával vonzza be az embereket, valamint a Rapp község mellett lévő termálvizes strand is jelentős a szlovák oldalon. Sok helyi lakos látogat el ezekre a szlovák fürdőhelyekre.²⁷ Ezeket a határon túli településeket csak autóval érhetjük el, problémát jelent a közösségi közlekedés hiánya ezen települések felé. A magyar oldalon más turisztikai lehetőségek vannak, amelyet a 9. fejezetben részletesen ismertettek.

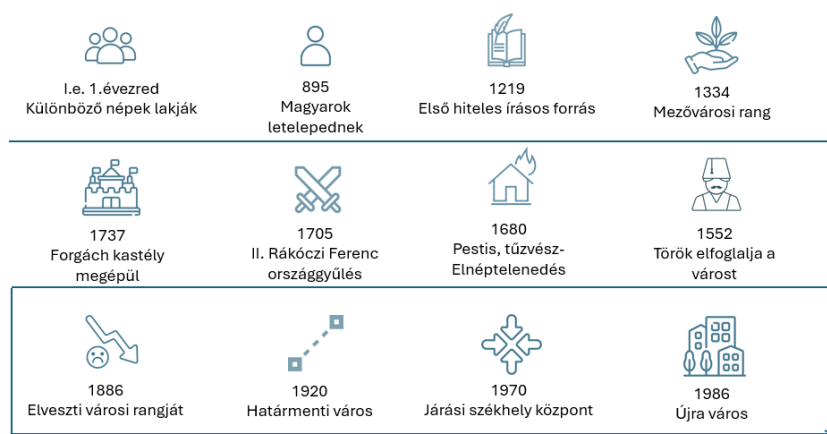
7. ábra Infrastrukturális kapcsolatok (saját ábra)

²⁵ Engelberth István, Sági Judit. *Gazdasági és társadalmi útkeresés Észak-Nógrádban: A szécsényi kistérség.* (35. o.)

²⁶ ITS 2014 Konzorcium. (2015). *Megalapozó vizsgálat* (70. o.)

²⁷ Engelberth István, Sági Judit. *Gazdasági és társadalmi útkeresés Észak-Nógrádban: A szécsényi kistérség.* (36. o.)

6. Történeti áttekintés

8. ábra Szécsény idővonala (saját ábra)

Szécsény gazdag múlttal rendelkezik, hazánk kulcsfontosságú védőbástyája volt. A helyi adottságoknak - különösen az Ipoly völgyének – köszönhetően már az őskorban lakták a területet. Több nép is megfordult a vidéken, a magyarok a honfoglalást követően telepedtek le. Szécsény, mint város ebben a korszakban jelent meg, amelyet a területen lévő sírleletek bizonyítanak.²⁸

A település a középkorban fellendült, városias fejlődésnek indult, ekkor jelentősen kiemelkedett a környező falvak körében. Ez a fejlődés a mai településképzőre is hatással volt, hiszen számos középkori építmény megtalálható a városon belül. Az egykori szécsényi vár maradványai ma is láthatóak a városban. Két oldalán két középkori bástya található meg. A délkeleti bástya felidézi a török végvári rendszert, másik műemléke a Tömlőcbástya, amely jelenleg szabadulósobaként működik. A Ferences templom és a hozzá tartozó szürke kolostor szintén középkori eredetű, az akkori városfal mellé építették. Továbbá hasonló településtörténeti fejlődés következményeként jött léte Szécsény főutcája, a Rákóczi út körívben veszi körül a belvárost, csak úgy, mint a Kiskörút a pesti városmagot.²⁹

A települést nem kerülte el a török hódoltság súlytotta veszteségek. Kétszer tört ki a török uralom a településen, a két időszak között szandzsák központ lett. A török 1552.-ben foglalta el a várost, a közel 150 éves uralom és az azt követő pestis járvány eredményeképpen teljesen elnéptelenedett a térség. Nem csak a lakosság tűnt el, hanem az egész város is, hiszen felégették a várral együtt. Szécsényből egy rom maradt. A települést nem sokkal később újjáépítették.²⁸

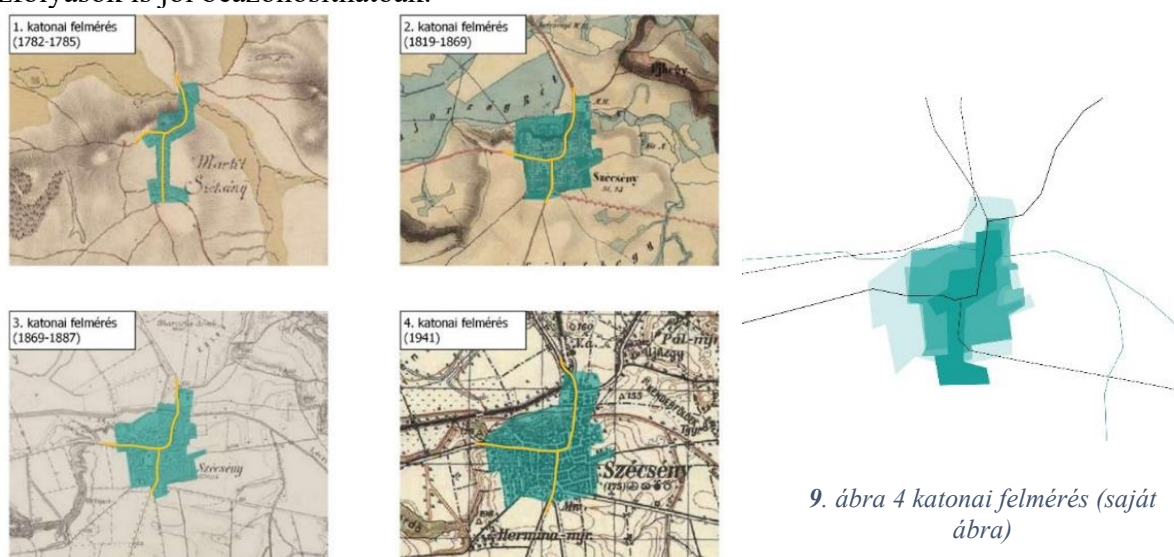
²⁸ Szécsény Város Önkormányzata. A település bemutatása (2. o.)

²⁹ Szécsény története. (1. o.)

A település legfontosabb történelmi eseménye a II. Rákóczi Ferenc szabadságharc és az 1705-ös országgyűlése, amelyet a Borjúpást-réten tartottak meg, itt vezérlő fejedelemmé nyilvánították. A Borjúpást elnevezés még ma is él arra a területre. II. Rákóczi Ferenc emlékét a lakosság őrzi, számos intézményt, utcát neveztek el róla, valamint szobrot állítottak tiszteletére. A térség a kuruc-labanc háború után fejlődésnek indult. Megépült a barokk stílusú Forgách-kastély, amely ma Kubinyi Ferenc múzeumként működik. Ehhez hozzátartozik egy tájképi kert is, amelyben dísztavat, barlangot, és íves kavicsutakat találunk.²⁸

Szécsény fejlődése a XIX. században lassulni kezdett a megyén belüli városokhoz képest. 1886.-ban elvesztette városi rangját. Az első világháború jelentősen befolyásolta Szécsény helyzetét, az 1920-as trianoni békeszerződés következtében határmenti város lett, amely hátráltató tényező a város fejlődésére nézve napjainkban is. A második világháború nyomokat hagyott a város lakóiban, hatalmas károkat okozva. A háború befejeztével megindult az újjászervezés a térségen. Az államosítás következtében létrejöttek a termelőszövetkezetek, amelyek jelentősen elősegítették a munkavállalást az emberek életében. A 70-es években Szécsény járási székhely központ volt. Szécsény 1986.-ban visszakapta városi rangját. A rendszerváltást követően nagyobb beruházások történtek, kiépült a teljes infrastruktúra.³⁰

A katonai felméréseken jól látszik, hogy Szécsény útrendszere nem változott, mind a négy térképen megfigyelhető a „T” útágazásos szerkezet. Először a két fő út (Kossuth út, Rákóczi út) környéke épült be, majd fokozatosan bővült északi és déli irányba. Az utóbbi 150 évben épült részeket ún. „új város” -nak nevezik.³¹ A közlekedési útvonalak mellett az erdőfoltok és vízfolyások is jól beazonosíthatóak.

9. ábra 4 katonai felmérés (saját ábra)

³⁰ Szécsény Város Önkormányzata. A település bemutatása (3. o.)

³¹ Szécsény Város Önkormányzata. Szécsény Településképi Arculati Kézikönyv. (8. o.)

7. Vizsgálati szempontrendszer

Vizsgálatomhoz, amely Szécsény élhetőségét tanulmányozza, saját pontozási rendszert dolgoztam ki, amelyben létrehoztam olyan témaköröket, amely élhetőségi szempontból fontosak, valamint segít megérteni a város jelenlegi helyzetét.

Meghatároztam egy maximális pontszámot, amely 3 pont lett minden fejezetnél. Ez tükrözi az ideális állapotot az adott területen. Ez a pontszám élhetőségi szempontból a legmagasabban elérhető érték, amely azt jelenti, hogy a város teljes mértékben megfelel az elvárásoknak az adott témakörön belül. Az ettől kevesebb pont arányosan halad a nem megfelelő felé jelezve, hogy az adott terület nem teljesít optimálisan, és ennek megfelelően fejlesztésre szorul.

Ezt követően indokoltam az adott pontozásomat a vizsgálat alapján. Figyelembe vettem számos releváns szempontot a különböző fejezeteknél, amelyek a következők:

1. Gazdaság: munkanélküliség, mikrovállalkozások aránya, ingázás
2. Társadalom: korcsoportok aránya, elvándorlás, természetes fogyás és szaporodás
3. Humáninfrastruktúra: humán infrastruktúra minősége, kiépítettsége, hozzáférhetősége
4. Épített környezet: épületek állapota, szintszáma, földszinti funkciók, közösségi terek
5. Közlekedés: gépjármű forgalom, gyalogos közlekedés, kerékpáros közlekedés, közösségi közlekedés
6. Zöld- és kék infrastruktúra: zöldfelületek, fasorok, vízfelületek mennyisége és minősége

Miután minden témakört megvizsgáltam, a pontokat figyelembevéve olyan konklúziót szűrtem le, hogy melyek a város erősségei, gyengeségei, illetve melyek szorulnak fejlesztésekre.

Gazdaság pontozása:

Gazdaság			
	munkanélküliség	mikrovállalkozások	ingázás
1 pont	magas (10% felett)	magas arányú (50% a regisztrált vállalkozásoknak)	magas (>30%)
2 pont	közepes (4-7%)	közepes arányú (25-50%)	közepes (10-30%)
3 pont	alacsony (2-4%)	alacsony arányú (<25%)	alacsony (<10%)

Társadalom pontozása:

Társadalom			
	korcsoportok aránya	elvándorlás	természetes fogyás és szaporodás
1 pont	magas idősök aránya, kevés fiatal	negatív vándorlási egyenleg (-)	természetes fogyás (-)
2 pont	idősök, fiatalok aránya megegyezik	stagnáló vándorlási egyenleg (0)	stagnáló (0)
3 pont	magas fiatalok és aktív korúak aránya	pozitív vándorlási egyenleg (+)	természetes szaporodás(+)

Humáninfrastruktúra pontozása:

Humáninfrastruktúra			
	minősége	kiépítettsége	hozzáférhetősége
1 pont	rossz	rossz	rossz
2 pont	megfelelő	megfelelő	megfelelő
3 pont	kiváló	kiváló	kiváló

Épített környezet pontozása:

Épített környezet				
	állapot	szintszám	földszinti funkció	közösségi terek
1 pont	rossz	>5	hiányos	rossz minőségű, kevés
2 pont	megfelelő	3-4	megfelelő	közepes minőségű, néhány
3 pont	kiváló	1-2	gazdag	kiváló minőségű, sok

Közlekedés pontozása:

Közlekedés				
	gépjármű forgalom	gyalogos forgalom	kerékpáros forgalom	közösségi közlekedés
1 pont	rossz	rossz	rossz	rossz
2 pont	megfelelő	megfelelő	megfelelő	megfelelő
3 pont	kiváló	kiváló	kiváló	kiváló

Zöld- és kék infrastruktúra pontozása:

Zöld- és kék infrastruktúra			
	zöldfelület	fasor	vízfelület
1 pont	rossz minőségű, kevés	kevés	rossz minőségű, kevés
2 pont	közepes minőségű, néhány	néhány	közepes minőségű, néhány
3 pont	kiváló minőségű, sok	sok	kiváló minőségű, sok

8. Vizsgálatok

8.1 Gazdaság

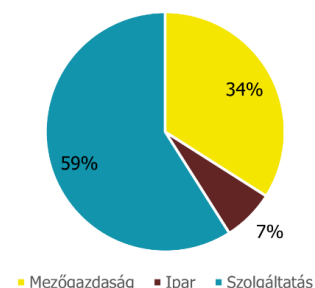
A gazdaság terén kiemelendő a mező- és erdőgazdálkodás, az építő- és feldolgozóipar. Szécsény gazdasági szerepköre az agrárgazdaságra összpontosul, amely a mezővárosi múltjából adódik. A mező-, és erdőgazdaságban dolgozó vállalkozások aránya rendkívül magas, amely jól hangsúlyozza a térség agrárpotenciálját, és az abban rejlő lehetőségeket. Ennek ellenére az utóbbi időben ez hanyatlásnak indult, a gazdálkodók kisparcellákon folytatják munkájukat.³²

Az ipar szerepe mérsékelt, ami a periférikus elhelyezkedésének, illetve a szomszédos településekbe való kiépülésből következtethető. Szécsényben ipari tevékenységre kijelölt területek vannak az északi és a délnyugati részekben, a belterület határain. Ipari park címmel nem rendelkezik. Ezek az ipari területek barnamezős területek, amelyek nem fejlettek, az infrastrukturális elemek felújításra szorulnak.³²

Pozitívumként kiemelhető, hogy a környező településeknek szolgáltató-, illetve foglalkoztatási központként jelenik meg, amelyet alátámaszt a vállalkozások magas száma, viszont ezek 97,5%-a mikrovállalkozások, amelyek tőkeereje gyenge.³³ Ezek a vállalkozások 10 főnél kevesebb embert foglalkoztatnak, mennyiségük az országos átlagot is meghaladja, amely erőteljesen utal Szécsény kedvezőtlen gazdasági helyzetére.³⁴

Szécsény gazdasági szerkezetében a szolgáltatási szektor túlsúlya jelentős, nagy részét a turizmus teszi ki, amelynek kedvező adottságai vannak a településen, azonban ezek még nincsenek teljesen kiaknázva. A védett értékek, műemlékek, történelmi örökségek, illetve a természet nyújtotta attrakciók vonzóak a turisták számára. Ugyanakkor akadályt jelent a határon túli települések felértékelődése. Szécsényben a vendéglátóhelyek számában lassú emelkedést figyelhetünk meg.³⁵ A látogatószám számottevő növekedését hátráltatja a nem jól

Regisztrált vállalkozások aránya a szektorokban (2022)

10. ábra Gazdasági szektorok megoszlása (saját ábra)

³² ITS 2014 Konzorcium. (2015). Megalapozó vizsgálat (62. o.)

³⁰ ITS 2014 Konzorcium. (2015). Megalapozó vizsgálat (62. o.)

³³ ITS 2014 Konzorcium. Szécsény Város Településfejlesztési Koncepciója. (16. o.)

³⁴ ITS 2014 Konzorcium. (2015). Megalapozó vizsgálat (65. o.)

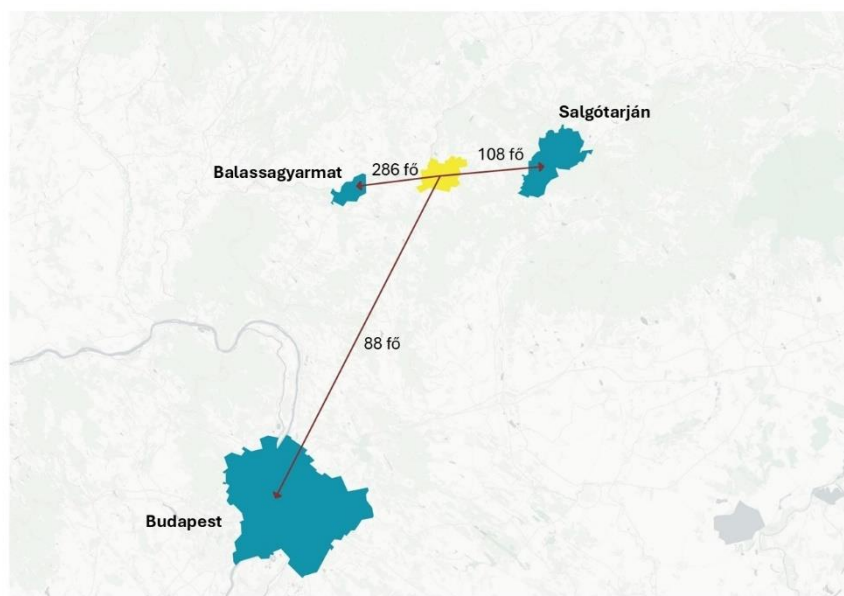
³⁵ ITS 2014 Konzorcium. (2015). Megalapozó vizsgálat (67. o.)

működő marketing és menedzsment tevékenység, illetve a programcsomagok hiánya, valamint a környező - turizmussal rendelkező - települések összeköttetésének elmaradása.

A lakosság csaknem 60%-a aktív korú, mégis a munkavállalók nagy része nem helyben dolgozik, hanem máshol keres munkát, Szécsényben az ingázó foglalkoztatottak aránya rendkívül magas, a szécsényi lakosok majdnem fele (42,8%) más településekre (Salgótarján, Balassagyarmat, Budapest) jár dolgozni. ³⁶ Az országos átlag azt mutatja, hogy a lakosság 2/3-ának nem kell ingáznia. Ezek alapján megállapítható, hogy Szécsényben munkahely hiány van, kevés a foglalkoztatók száma. A vállalkozások betelepülését korlátozza a fejletlen infrastrukturális háttere Szécsénynek. ³⁷

11. ábra Ingázás Szécsényből (saját ábra)

Céltelepülés (járasközpont)	Elingázók száma	Elingázók az összes elingázó arányában	Leggyorsabb út hossza	Leggyorsabb út időtartama
Balassagyarmat	286 fő	27,2%	18 km	19 p
Salgótarján	108 fő	10,3%	33 km	38 p
Budapest	88 fő	8,4%	112 km	97 p

12. ábra Ingázási szokások (saját ábra, forrás: INT-19)

³⁶ Lechner Nonprofit Kft. Országos Területfejlesztési és Területrendezési Információs Rendszer (TEIR).

³⁷ ITS 2014 Konzorcium. Szécsény Város Településfejlesztési Konceptiója. (16. o.)

Szécsényben a munkanélküliség ráta 2023-ban az országos átlaghoz (4,2%) képest csak egy tized százalékkal (4,3%) több. A GDP-hez való hozzájárulás tekintetében Nógrád vármegye a rangsor alján van, az országos átlag felét sem éri el.³⁸

Elmondható, Szécsény ipari-gazdasági feltételei nem túl kedvezőek, elmarad a környező fejlettebb települések - Balassagyarmat és Salgótarján mellett. Továbbá a település telephelykínálata szűkös, amellyel gazdasági versenyképességét növelni nem tudja. A gazdasági stabilitás elérhető, ha az önkormányzat nagyobb hangsúlyt fordít az infrastrukturális fejlesztésekre. A különböző befektetést ösztönző tevékenységekkel a nagyobb vállalkozások betelepülése is elérhető a városban, amely további munkahelyeket biztosít a lakosok körében. Ennek következménye a munkanélküliség mérséklése és az ingázók számának csökkenése a településen belül.

Vizsgálat eredménye

Gazdaság (Szécsény)				
	munkanélküliség	mikrovállalkozások	ingázás	élhetőség
1 pont	magas (10% felett)	magas arányú (50% a regisztrált vállalkozásoknak)	magas (>30%)	gyenge gazdasági helyzet
2 pont	közepes (4-7%)	közepes arányú (25-50%)	közepes (10-30%)	közepes gazdasági helyzet
3 pont	alacsony (2-4%)	alacsony arányú (<25%)	alacsony (<10%)	erős gazdasági helyzet
összpontszám	2	1	1	1

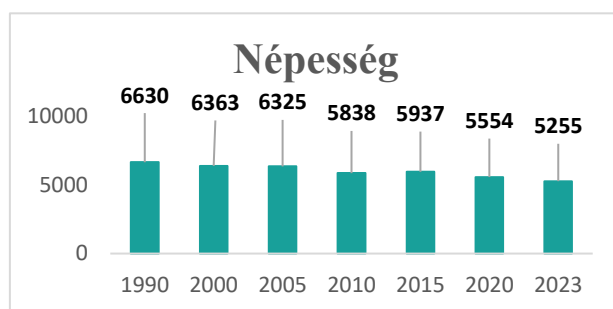
Pontszám: 1

Indoklás: Élhetőségi szempontból a munkanélküliséget, mikrovállalkozások arányát és az ingázást figyelembe véve 1 pont lett az eredmény Szécsény gazdaságára, amely gyenge gazdasági helyzetre utal. A településen a foglalkoztatás hiánya tapasztalható. Kevés a munkalehetőség a városon belül, így gyakori az ingázás, ennek okán egy ún. alvó városként működik a település. A fiatalok képzettségi szintjéhez és jövedelmi elvárásaikhoz nincs megfelelő foglalkoztatási lehetőség. Gazdasági helyzete ebből a szempontból kedvezőtlen, a munkaerő más településekre integrálódik. Az alacsony vállalkozói aktivitás, mikrovállalkozások magas száma, a munkanélküliség, illetve a más településekre való ingázás a gazdaság alapvető problémáira utal.

³⁸ ITS 2014 Konzorcium. Szécsény Város Településfejlesztési Koncepciója. (6. o.)

8.2 Társadalom

Szécsény népességét tekintve csökkenő tendenciát mutat, a természetes fogyás és az elvándorlásnak köszönhetően. Az elvándorlás a nagyobb városok - Budapest, Balassagyarmat, Salgótarján, Pásztó - felé jellemző főleg a fiatalok körében.³⁹ Szécsénybe a szomszédos kisebb falvakból költöznek többen, de ez nem kompenzálja az elvándorlás okozta népességcsökkenést.⁴⁰ Szécsény 2017 óta negatív vándorlási egyenleget mutat, amely azt jelenti, hogy többen mennek el a településről, mint amennyien érkeznek. 2015-ben tapasztalunk egy közel 100 fős lakó bővülést az előző 5 évhez képest, majd újból egy folyamatos csökkenést figyelhetünk meg.⁴¹

13. ábra Népesség alakulás (saját ábra)

Szécsény	2017	2018	2019	2020	2021	2022	2023
Belföldi vándorlási egyenleg, ezer lakosra (ezrelék)	-18,35	-12,02	-3,22	-8,16	-5,53	-5,97	-5,96

14. ábra Vándorlási egyenleg (saját ábra, forrás:INT-22)

Szécsényben már több éve a halálozások száma meghaladja az élve születések számát, amely a népesség elöregedésére utal. Ezen folyamat hatásaként évről-évre jelentősen csökken a lakónépesség száma.⁴²

Szécsény	2017	2018	2019	2020	2021	2022	2023
Természetes szaporodás, fogyás (ezrelék)	-11,08	-7,43	-8,95	-9,79	-11,24	-6,9	-8,84

15. ábra Természetes szaporodás, fogyás (saját ábra, forrás: INT-22)

A 2023 január 1.-jei népszámlálás alapján 5255 fő lakik Szécsényben. Ezek közül a fiatalkorúak aránya jóval kisebb, mint az országos átlag. A középkorúak száma magas, amely kedvező a munkavállalás szempontjából. Jól látható, hogy ott a legszélesebb a korfa. Ebből viszont sok az

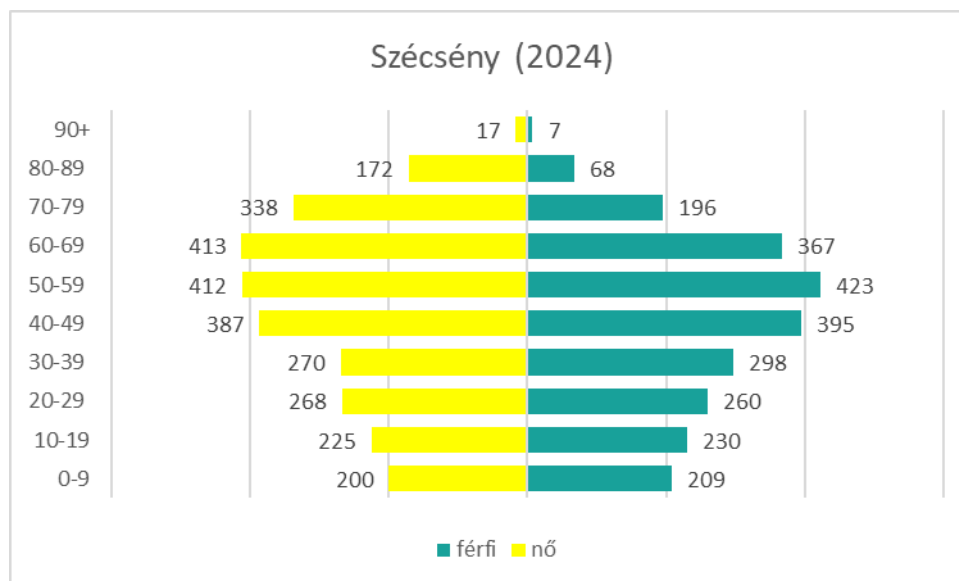
³⁹ ITS 2014 Konzorcium. Szécsény Város Településfejlesztési Konceptiója. (13. o.)

⁴⁰ ITS 2014 Konzorcium. (2015). Megalapozó vizsgálat (30. o.)

⁴¹ Lechner Nonprofit Kft. Országos Területfejlesztési és Területrendezési Információs Rendszer (TEIR).

⁴² Lechner Nonprofit Kft. Országos Területfejlesztési és Területrendezési Információs Rendszer (TEIR).

idősebb középkorú, amely arra következtethető, hogy később jelentősen megnő az idősök száma a településen, amely az előregedési folyamatot segíti elő.⁴³

16. ábra Szécsény korfája (saját ábra)

A 2022-es felmérés szerint Szécsényben a kisebbséghez tartozó népesség aránya 1,5%.⁴⁴ A cigány kisebbség a duplájára nőtt a lakónépesség arányához viszonyítva.⁴⁵ Ha a cigányság továbbra is növekedik - képzettség hiányuk eredményeképpen - erősödni fog az alacsony iskolázottság, továbbá a munkanélküliség a településen. A városban 1994-óta működik a Cigány Kisebbségi Önkormányzat, amelynek célja az ott lévő cigányság képviselése, hagyományuk megőrzése.⁴⁶

A város iskolázottsági helyzete jónak mondható, az országos átlagnál magasabb az alap és középfokú végzettségűek aránya, a képzetlenek aránya alacsonyabb. Egyedül a felsőfokú végzettségűek száma kevesebb a hasonló helyzetben lévő településektől. Ez annak tudható be, hogy a városban az ilyen fajta képzettségi szinthez és jövedelmi elvárásokhoz nincs megfelelő számú munkahely biztosítva, ezért a diplomás, felsőfokú oklevéllel rendelkezők körében jellemző az elköltözés. A képzettségi szint területi elosztásban is kimutatható a településen. A külső városrészekben (Pösténypusztá, Benczúrfalva) alacsony az iskolázottság, míg a magasabb

⁴³ ITS 2014 Konzorcium. (2015). Megalapozó vizsgálat (33-35. o.)

⁴⁴ Központi Statisztikai Hivatal. Szécsény alapadatok

⁴⁵ ITS 2014 Konzorcium. (2015). Megalapozó vizsgálat (39. o.)

⁴⁶ Szécsény Város Önkormányzata. A település bemutatása (7. o.)

végzettségűek, a város központi területein élnek jellemzően, a peremterületeken számuk minimális.⁴⁷

A helység lakóinak vallási összetételét a római katolikus teszi ki több mint fele arányban (59%), kisebb számban fordul elő evangélikus vallású. A katolikus vallás gyakorlását a településen megjelenő ferences templom és az ott lévő szerzetesek segítették elő.⁴⁸

Vizsgálat eredménye:

Társadalom (Szécsény)				
	korcsoportok aránya	elvándorlás	természetes fogyás és szaporodás	élhetőség
1 pont	magas idősek aránya, kevés fiatal	negatív vándorlási egyenleg (-)	természetes fogyás (-)	negatív demográfiai tendencia
2 pont	idősek, fiatalok aránya megegyezik	stagnáló vándorlási egyenleg (0)	stagnáló (0)	stagnáló helyzet
3 pont	magas fiatalok és aktív korúak aránya	pozitív vándorlási egyenleg (+)	természetes szaporodás (+)	pozitív demográfiai tendencia
összpontszám	1	1	1	1

Pontszám: 1

Indoklás: Összességében elmondható, hogy 3 negatív demográfiai folyamat jellemzi a települést: a természetes fogyás, elvándorlás, és az elöregedés. Az elöregedő társadalom csökkenti a munkaképes korú egyének számát. A fiatalok elvándorlása következtében a település elveszíti a potenciális munkaerő-forrásait. A természetes fogyás hosszú távon csökkenti a jövőbeli generációk létszámát. Ezek a demográfiai problémák következményeként Szécsény társadalmi helyzete jelentős kihívásokkal néz szembe, élhetőségét tekintve rossz képet mutat a település társadalma.

8.3 Humán infrastruktúra

Szécsény humán infrastruktúrája jól kiépített az alapvető ellátások, szolgáltatások elérhetőek a településen belül, mind a bölcsődei, óvodai ellátás, általános és középiskolai oktatás megtalálható, emellett „nappali kórház”, egészségcentrum is működik. Továbbá kulturális intézményekben is gazdag a település.

Szécsényben jelenleg egy bölcsőde található, illetve jelenleg zajlik egy újabb kiépítése, az épület már áll, de még nem üzemel. Ezzel is próbálják bevonítani a fiatal családokat a településbe. Az óvodák megfelelő kapacitásúak, 2 db van a városban. Az általános iskolában tanulók száma magas, mind egyházi és állami működtetésű iskolában tanulhatnak a diákok. A magas létszám a Páter Bárkányi János Katolikus Iskola létrehozásának köszönhető.⁴⁹ Állami

⁴⁷ ITS 2014 Konzorcium. (2015). Megalapozó vizsgálat (132-133. o.)

⁴⁸ Központi Statisztikai Hivatal. Szécsény alapadatok

⁴⁹ ITS 2014 Konzorcium. (2015). Megalapozó vizsgálat (134. o.)

iskolaként a II. Rákóczi Ferenc Általános Iskola, valamint a Liphay Béla Mezőgazdasági Szakképző Iskola és Kollégium működik. A környező falvakból magas számban járnak diákok az említett iskolákba, így az alapfokú oktatásban jelentős szerepet vállal Szécsény. A helyi középfokú intézmények hasonlóan az általános iskolákhoz, népszerű a térségben.

A településen egészségcentrum működik, amely biztosítja az alapvető egészségügyi ellátást térségi szinten. Ez egy jól szervezett és működő intézmény, amely fenntartása kiemelt a járási központ szerepét illetően.⁵⁰

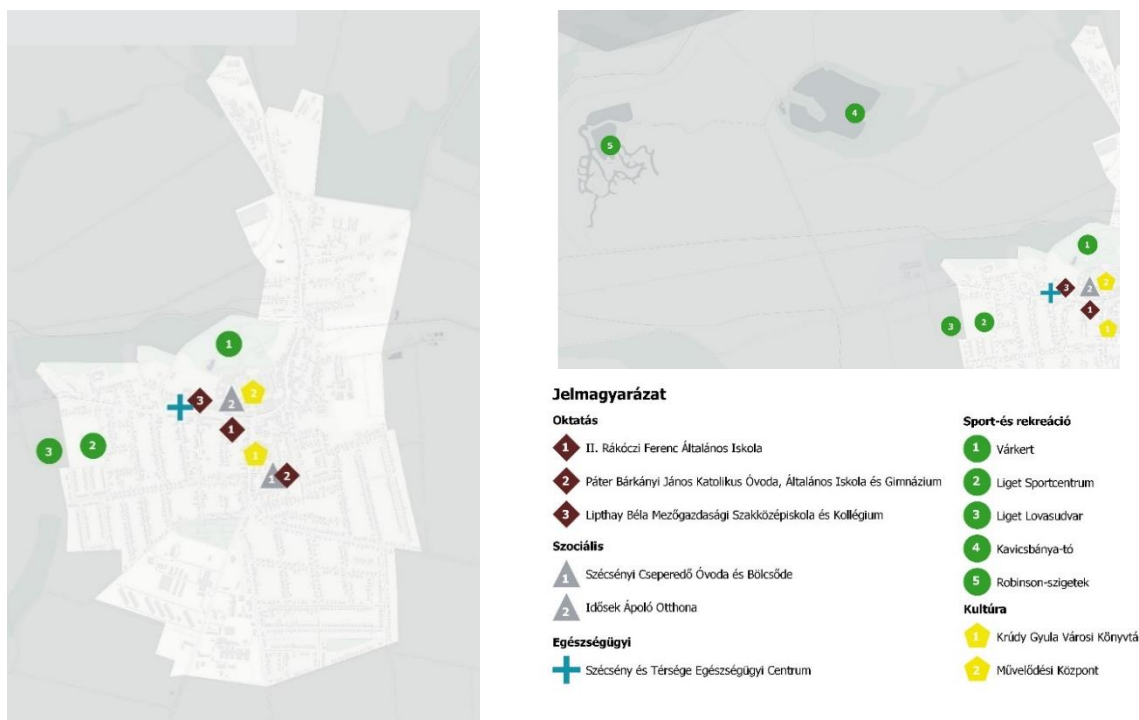
Szécsényben biztosított az idősek ellátása, ezáltal segítve az itt élő idős korosztály mindennapi gondozását. Működik egy bentlakásos idős otthon, az ún. Idősek Ápoló Otthona, ahol 24 órás nővéri szolgálat áll rendelkezésre az idősek számára. Ez egy fontos szolgáltatás Szécsényben, hiszen nagy számban van jelen az idősebb rászoruló a településen.⁵¹

A kulturális intézmények fontos szerepet töltenek be a település életében, kiemelendő a Kubinyi Ferenc Múzeum, amely a Krúdy Gyula Könyvtárral működik együtt.⁵⁰ Betekintést nyújtanak a történelmiségébe, továbbá megtekinthetjük a régészeti gyűjteményét is. A Művelődési Központ szintén egy jelentős kulturális helyszínként funkcionál, ahol kiemelt figyelmet fordítanak a művészetre, sportra és a különböző szakkörök oktatására.

A sport-és rekreáció terén kiemelendő a ligeti Sportcentrum, Liget Lovasudvar, a Várkert, a Robinson-szigetek, és a Kavicsbánya-tó környezete. Így a sportolástól kezdve a horgászatra, lovaglásra, aktív időtöltésre is van lehetőség a településen.

⁵⁰ ITS 2014 Konzorcium. (2015). Megalapozó vizsgálat (142. o.)

⁵¹ ITS 2014 Konzorcium. (2015). Megalapozó vizsgálat (134. o.)

17. ábra Szécsény humáninfrastruktúrája (saját ábra)

Vizsgálat eredménye:

Humáninfrastruktúra (Szécsény)				
	minősége	kiépítettsége	hozzáférhetősége	élhetőség
1 pont	rossz	rossz	rossz	rossz humáninfrastruktúra
2 pont	megfelelő	megfelelő	megfelelő	megfelelő humáninfrastruktúra
3 pont	kiváló	kiváló	kiváló	kiváló humáninfrastruktúra
összpontszám	3	3	3	3

Pontszám: 3

Indoklás: Élhetőségi kérdés, hogy a településen elérhetőek-e az alapvető humán infrastrukturális elemek, így az oktatási, egészségügyi, szociális, kulturális intézmények, valamint a sport-és rekreációs lehetőségek mind hozzájárulnak az ember jólétéhez, életminőségéhez. A vizsgálat alapján kiderült, hogy Szécsény intézményi ellátottsága kiváló, magas színvonalú, jól kiépített, kielégíti a település és a térség lakóinak igényeit. Az elengedhetetlen intézmények mellett, a kulturális és rekreációs lehetőségek is könnyen elérhetőek a településen.

8.4 Épített környezet

8.4.1 Védett értékek

Szécsény belvárosa kiemelkedő történelmi jelentőséggel bíró településrész, amely védett műemléki környezet. A történelmi városmagban számos műemléki védelem alatt álló épület

található: a Várfalak és várbástyák (1.melléklet), a Forgách kastély (2.melléklet), Ferences-templom és kolostor (3.melléklet), Postaállomás (4.melléklet), Tűztorony (5.melléklet), és a Temetőkápolna (6.melléklet). Benczúrfalván további 3 védett örökség található: a falu temetőjében a templomrom (7.melléklet) és a Benczúr-mauzóleum (8.melléklet) lett védetté nyilvánítva, továbbá szintén védelemben részesül a Benczúr-kastély (9.melléklet). Az említett művi értékeket országos védelemben részesítették. ⁵²

Helyi jelentőségű, építészeti értékkel rendelkező lakóépületek Benczúrfalván találhatóak. A jellegzetes fehér homlokzatú épületek egyedi helyi védelem alatt állnak, településképi szempontból meghatározóak. A lakóépületek mellett Szécsényben helyi védelemre javasolt még az evangélikus templom (10.melléklet), a Városháza (11.melléklet), a Pintér-ház (12.melléklet), valamint a könyvtár (13.melléklet) épülete, amelyek szétszórtnak helyezkednek el a településen belül. ⁵³

Természeti értéknek jelenik meg a településen található két kastély kertje – a Várkert területe, valamint a Benczúr-kastély kertje. Ezek helyi jelentőségű természetvédelmi területként vannak nyilvántartva, a település közigazgatási területén nem található országos jelentőségű természetvédelmi terület. Különleges természetmegőrzési terület a középső Ipoly völgye, míg az egész Ipoly menti terület különleges madárvédelmi terület. Az Ipoly völgye, így a Robinson-szigetek és a Sóderbánya-tó területe a Natura 2000 hálózat része (24. melléklet), amely európai szintű védelem alatt áll. A terület kijelölését a folyó árterének és mocsárrétjeinek, fajgazdagságának, természetes állapotának megőrzése indokolta. ⁵⁴ „Ex lege” védett értéket képvisel a középkori „Strázsapart”, az őskori Kerek domb, és a városfal előtti árok és sánc Szécsényben, amelyek földvárak ⁵⁵

Elmondható, hogy Szécsény művi és természeti értékekben gazdag, a város védett értékeinek gazdagságát a történelmi múltja és kedvező földrajzi elhelyezkedése alapozta meg. Szécsény évszázadokra visszanyúló történelme számos építészeti örökséget hagyott hátra, amely értéket képviselnek a város életében. Az itt található védett értékek (természeti, művi) megőrzése és bemutatása elengedhetetlen feladat, hiszen ezek teszik Szécsényt valóban különlegessé az emberek számára.

⁵² Szécsény Város Önkormányzata. Helyi Építési Szabályzat. (2. melléklet)

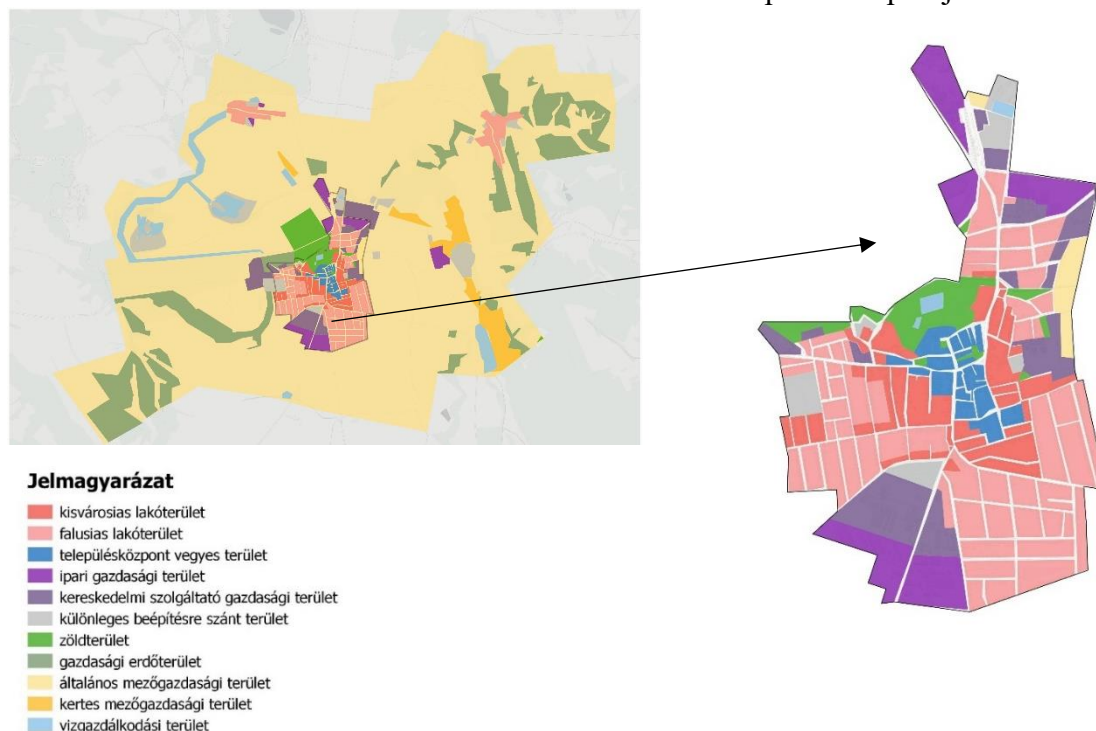
⁵³ Szécsény Város Önkormányzata & ARCHITECHTON ÉPÍTÉSZ KFT. *Szécsény Településképi Arculati Kézikönyv*. (19-21. o.)

⁵⁴ ITS 2014 Konzorcium. (2015). Megalapozó vizsgálat (85. o.)

⁵⁵ ITS 2014 Konzorcium. (2015). Megalapozó vizsgálat (86. o.)

8.4.2 Szerkezet, beépítés

Szécsény szerkezetét vizsgálva a belterületet nagyrészt falusias lakóterületek alkotják. A vegyes-településközponti területek a történelmi városmagban találhatóak, ennek köré csoportosulnak a kisvárosias lakóterületek. Az ipari-gazdasági területek a település szélein - a déli, valamint északi részekén találhatóak. Beépítésre szánt különleges területként megjelenik a sportpálya területe, a buszpályaudvar, temetők, valamint a mezőgazdasági tangazdaság területe. Kiemelkedik a város zöldterülete - a Várkert a település központjában.⁵⁶

18. ábra Szécsény szerkezete (saját ábra)

A külterületen főleg mezőgazdasági területek dominálnak, továbbá megjelenik a kertes mezőgazdasági terület is foltokban. Az erdőterületek főként gazdasági célt szolgálnak. Pösténypusztán és Benczúrfalván főként lakófunkció van, amelyek egyöntetűen falusias jellegűek. Érdeemes megemlíteni a terület nyugati oldalán lévő különleges üdülőterületet is, amely a Kavicsbánya-tó, valamint a Robinson-szigeteken található.⁵⁶

A település karakterét tekintve egy vidéki kisváros képét mutatja. A beépítés jellege eltérő a különböző településrészekén. A belvárosban, a Rákóczi és a Kossuth út mentén megfigyelhető a zárt sorú beépítés. A kintebb eső részekén az oldalhatáron álló beépítési mód jellemző. A városközpontban megtalálható a tömbtelkes beépítés is, ahol az épületek úszótelteken állnak. A település „sarkain”, az ipari-gazdasági területeken főként szabadon álló épületek jellemzőek.

⁵⁶ Szécsény Város Településszerkezeti Terv

oldalhatáron álló

szabadon álló

tömbtelkes beépítés

zárt sorú beépítés

8.4.3 Épületek

Az épületek szintszámát tekintve a városmagon kívül egységesen földszintes, földszint + tetőteres lakóházak jelennek meg, kivételt képeznek a nyugaton, illetve délen lévő utolsó utcai lakóépületek, ahol két szintes házakat is találunk. A belvárosban, a tömbtelkes beépítésnél megfigyelhetők a négy szintes épületek is. Élhetőségi szempontból ezek megfelelnek Jan Gehl *Élhető városok* c. könyvében leírtaknak, amelyben azt állítja, hogy az 5. emelet feletti szinteken nincs meg az utca-épület kapcsolat. Gehl hangsúlyozza az „emberi lépték” fontosságát a városokban, így az alacsonyabb szintek (földszintek) közelebb vannak az emberi léptékhez.⁵⁷ Az épületek magassága befolyásolja az ember érzéseit, a magas épületek nyomasztó hatást keltenek bennük, valamint nő a bűnözéstől való félelmük.⁵⁸

A lakóépületek magastetővel épültek, általában sátozott vagy nyeregtető formájában. A településkép és tájvédelem figyelembevételével, az új épületek építésére is ezek a szabályok vonatkoznak, kizárólag magastetővel építhetők.⁵⁹ A társasházak lapostetővel vannak ellátva, míg az intézmények magas tetővel épültek.

Az épületállományról általánosságban elmondható, hogy jó állapotú épületek vannak Szécsényben. A legtöbb lakóépület a '70-es '80-as éveken épült. Ebben az időszakban az ún. Kádár-kocka négyzetes alaprajzú családiházat építették, így a legtöbb ház is ezt a típust képviseli. A Rákóczi utca észak-dél irányú szakaszában, illetve a Salgótarjáni úton előfordulnak rossz állapotú, elhanyagolt épületek. A főutca ezen része helyreállításra szorul. Az intézmények kiváló állapotban vannak, az utóbbi időben felújításra estek át.

⁵⁷ Jan Gehl. (2014). *Élhető városok*. Budapest: TERC Kereskedelmi és Szolgáltató Kft. Szakkönyvkiadó, Budapest

⁵⁸ Karen A. Franck. *The effects of building size on personal crime and fear of crime*.

⁵⁹ Szécsény Város Önkormányzata. Helyi Építési Szabályzat. (4. o.)

Az épületekhez udvar tartozik, a telekstruktúra szabályos mértani rendben kialakított, kivéve a városközpontban lévő lakótelep. ⁶⁰

8.4.4 Földszinti funkciók

A szemmagasságban elhelyezkedő terek, vagyis a földszinti funkciók kialakítása rendkívül fontos, hiszen ezek határozzák meg a terek, utcák hangulatát. Ez azért van, mert az emberek közvetlenül ezekkel a felületekkel kerülnek kapcsolatba, amikor az utcán sétálnak. Azok az épületek, amelyek földszintjén üzletek, vendéglátóhelyek, szolgáltató egységek vannak sokkal jobban vonzzák az embereket, mint ahol szemmagasságban nem történik semmi.

Ugyanakkor biztonságérzet szempontjából is fontos szerepük van, hiszen ezek kivilágított, mozgalmas, élettel teli helyek, így ezen az utcákon sokkal szívesebben sétálunk és ülünk le, mint egy sötét, kihalt utcában. ⁶¹

Szécsényben a városközpont gazdag földszinti funkciókban, a Rákóczi utca mentén számos üzlet, bolt, étterem, fagyizó, pékség, söröző megtalálható. Így a főutca élő, jól kivilágított, megállásra készítő helyszíneként szolgál a járókelők számára.

8.4.5 Közösségi terek rendszere

Gehl 12 kritériumot fogalmazott meg a városi közterületekre vonatkozóan. Ez egy olyan lista, amely bemutatja, hogy az emberek, hogyan tapasztalják meg a nyilvános tereket, illetve annak értékelésére szolgál, hogy a köztér különböző jellemzői védene-e, kellemesek-e és élvezetesek-e a használók számára. Ezeket három csoportba osztotta:

A védelem kategóriába tartozik a forgalom és balesetek elleni védelem. Védelem a bűncselekmények ellen, illetve a kellemetlen érzékszervi behatások ellen (szél, nap). A komfort csoportba sorolta a sétára/kerékpározásra, ülésre, megállásra, látásra, hallásra/beszélgetésre, játékokra való lehetőségeket. Az élvezhetőséget az emberi lépték, a klimatikus hatások, illetve az esztétikai tulajdonságok és a pozitív érzékszervi tapasztalatok határozzák meg. A gondolatmenetet megelőzte az, hogy az autók, zaj, eső és szél elleni alapvető védelem nélkül az emberek elkerülik a közterületeken töltött időt. Olyan eszközök nélkül, amelyek kellemessé teszik a sétálást, ülést, állást, látást, azok a helyek nem invitálják az embereket az ott maradásra.

⁶⁰ ITS 2014 Konzorcium. (2015). Megalapozó vizsgálat (95. o.)

⁶¹ Jan Gehl. (2014). *Élhető városok*. Budapest: TERC Kereskedelmi és Szolgáltató Kft. Szakkönyvkiadó, Budapest.

A jól kialakított és működő közterek pozitív esztétikai és érzékszervi élményeket nyújtanak, ember-léptékű elemeket használva élvezhetővé teszik a helyet.⁶²

A közterületek több formában megjelennek Szécsény városában, ezek olyan nyilvános területek, amelyek a lakosság számára szabadon hozzáférhetőek, használhatóak. A településen a közterületek jellemzően utcák formájában valósul meg, mintsem tényleges térfalakkal lehatárolt térként. Ezek a közterületek haladásra készítetnek minket. Szécsényben 6 jelentős tér található meg: a (1) Szent Erzsébet tér, amely a Ferences templom előtt található, a (2) XI. Ince pápa tér, azaz a sétáló utca a történelmi városmagban, továbbá a (3) Fő tér, amely a Városháza előtti tér, ez egy fontos forgalmi csomópont. Emellett másik 3 tér is említésre méltó a (4) Szentháromság tér, a (5) Rákóczi emlékmű tere, valamint a (6) Magyarok Nagyasszonya szobor körüli tér.

19. ábra Utak, terek rendszere (saját ábra)

A Szent Erzsébet tér három oldalról különböző funkciójú épületekkel határolt, az egyik oldalon nyitott, ahol a Rákóczi út fut végig. Környezetében megtalálható a Ferences templom és kolostor, a szakközépiskola és kollégium, az idősek otthona, valamint egyéb boltok. A viszonylag zárt lehatárolásnak köszönhetően a köztér tartózkodásra invitál minket. A tér közepén lévő emlékmű köré padokat helyeztek el, amelyek lehetőséget adnak a leülésre, beszélgetésre.

⁶² Gehl Institute. *Twelve Quality Criteria*.

A tér árnyékos, fákkal, növényzettel való kialakítása kellemes élményt ad az ott pihenő embereknek. Az itt tanuló diákoknak, templomba érkezőknek vagy időseknek egy kiváló szabadidős helyszínt nyújt a fásított környezet. Továbbá a főutcától érkező zajhatásokat valamennyire csökkenti a növényzet. *(14.melléklet)*

A XI. Ince pápa tér magába foglalja Szécsény történelmi városrészét. Ez egy díszburkolatú széles sétány, ahol többféle funkcióval találkozhatunk. A sétányon végig haladva különböző szolgáltatások jelennek meg, a turisztikaitól kezdve a kulturális szolgáltatásokig. A tér főbb funkciói a következők: vendéglátás (Bársony vendéglő és Panzió), közművelődés (Nosztalgia Múzeum, Művelődési központ, Kastélymúzeum), templom, játszótér, parkoló. A tér vonalas kialakításnak köszönhetően, a sétálásra, haladásra ösztönöz minket, végig vezet a történelmi városrészben. Ugyanakkor néhány pad is kihelyezésre került, ahol rövid ideig megpihenhetünk. A sétány rendezvények lebonyolításában is helyszínként szolgál, a kastély előudvarában alkalmi fellépéseket tartanak, a díszburkolatú utcán különböző árusok adják el termékeiket, a parkolóban pedig néhány szórakoztató elem működik egy-egy városi eseményen. *(10.melléklet)*

A Fő tér egy háromszög alakú tér, amely középpontjában a Tűztorony áll. A közterületet a Városházán kívül, zárt sorú kereskedelmi és vendéglátó épületek határolják. A Rákóczi út mentén egy kisebb szakaszon az épület „eltűnik”, helyette egy kisebb zöldfelület jelenik meg egynyári növénykiültetéssel, amely rálátást nyújt a Rondellára. A Fő tér egy fontos közlekedési csomópont, ahol a Rákóczi út és a Dugonics utca keresztezi egymást. Innen érhető el az autóbusz pályaudvar, a dél-keleti lakórész, valamint folytathatjuk utunkat Salgótarján vagy Balassagyarmat felé. Elmondható, hogy a tér fő szerepe a közlekedési, illetve kiszolgáló funkcióban nyilvánul meg. *(5.melléklet)*

A Szentháromság tér egy szökőkúttal és padokkal ellátott tér, amelyen a Szentháromság szobor helyezkedik el ligetes környezetben. Ez a tér mellett egy vendéglátóegység található, hosszabb tartózkodás esetén nem túl kedvező ezt a teret választani, hiszen közvetlen mellette a Rákóczi út fut végig, ahonnan a forgalom miatt zajhatások tapasztalhatók. *(15.melléklet)*

A Szentháromság tértől nem messze délre a Rákóczi-émlékmű tere található. Ez egy zártabb tér a fákkal való körbeültetés miatt. Itt egy fagyizó található, az elhelyezett padoknak köszönhetően szívesen ülnek le itt a vendégek. *(16.melléklet)*

A Magyarok Nagyasszonya szobor körüli tér a kápolna közelében van, egy útkereszteződés szélén. A temetőből vagy kápolnából érkezőknek pihenésül szolgál. Ez egy több oldalról nyitott

tér, amelyen kevés a növényzet. Az itt tartózkodás nem túl kellemes, a nyitottság, zaj és kevés növényzet szempontjából. (17.melléklet)

Összességében megállapítható, hogy az említett 6 jelentős tér Szécsényben mind funkcióban, mind kialakításban eltérő. A Szent Erzsébet tér, a Magyarok Nagyasszonya tér, Rákóczi emlékmű tere, és a Szentháromság tér tartózkodásra, pihenésre ösztönöz. A XI. Ince pápa tér a haladást, bemutatást célozza meg, míg a Főtér a kiszolgálás, és a közlekedés szempontjából fontos.

Vizsgálat eredménye:

Épített környezet (Szécsény)					
	állapot	szintszám	földszinti funkció	közösségi terek	élhetőség
1 pont	rossz	>5	hiányos	rossz minőségű, kevés	rossz épített környezet
2 pont	megfelelő	3-4	megfelelő	közepes minőségű, néhány	megfelelő épített környezet
3 pont	kiváló	1-2	gazdag	kiváló minőségű, sok	kiváló épített környezet
összpontszám	2	3	3	2	3

Pontszám: 3

Indoklás: Az épített környezet pontozásánál figyelembe vettem a lakóépületek állapotát, a szintszámokat, a földszinti funkciókat, valamint a közösségi terek rendszerét. A felmérések alapján Szécsényben az épített környezet kiváló, hiszen jó állapotú lakóházak vannak, a szintszámok nem érik el az 5 emeletet, a földszinti funkciókat tekintve pedig a városközpont funkcionális sokszínűségben jeleskedik, a sok üzlet, bolt és étterem tekintetében. A közösségi terek, azaz a köz számára korlátlanul elérhető helyszínek élvezhetőek, szívesen tartózkodunk/sétálunk Szécsény terein és utcáin. A védett épületek gazdagsága nem feltétel az élhető város kialakításában, viszont megemlítenő Szécsény ezen különlegessége is.

8.5 Közlekedés

Szécsény az országos úthálózatba a 22.-es számú főúttal kapcsolódik be, ez biztosítja a kelet-nyugati irányú kapcsolatokat. A városból könnyen elérhetőek közúton a megye települései, megyeszékhelye, emellett a fővárossal is közvetlen kapcsolatban van, hiszen rendszeresen jár autóbusz Budapestre minden nap. A járásban közlekedési központként jelenik meg Szécsény, a környező falvak a településen keresztül tudnak rákapcsolódni a 22.-es főútra.⁶³

Szécsényben egy autóbuszpályaudvar van, amely a belvárosban található, ahonnan helyközi és távolsági autóbuszok közlekednek. Helyi közösségi közlekedés nincs a városban. A

⁶³ ITS 2014 Konzorcium. (2015). Megalapozó vizsgálat (144. o.)

pályaudvaron kívül további hét pár autóbusz megállóhely van, ezek öblökkel lettek kialakítva a két főutca mentén. Szécsény kötött pályás közlekedése nem játszik szerepet a közösségi közlekedésben, mellékvonal jellege miatt kihasználatlan. Továbbá minimális a határon túl nyúló forgalom. A város északi szélén található a vasútállomás, amely nem jól kiépített, állapota leromlott. Személyszállítása nem meghatározó, a vonatok ritkán, napi négyszer közlekednek Ipolytarnóc és Balassagyarmat között.⁶⁴ A helyi közösségi közlekedés hiánya nem okoz gondot a városban, hiszen gyalogosan bejárható a város, valamint kerékpárral.

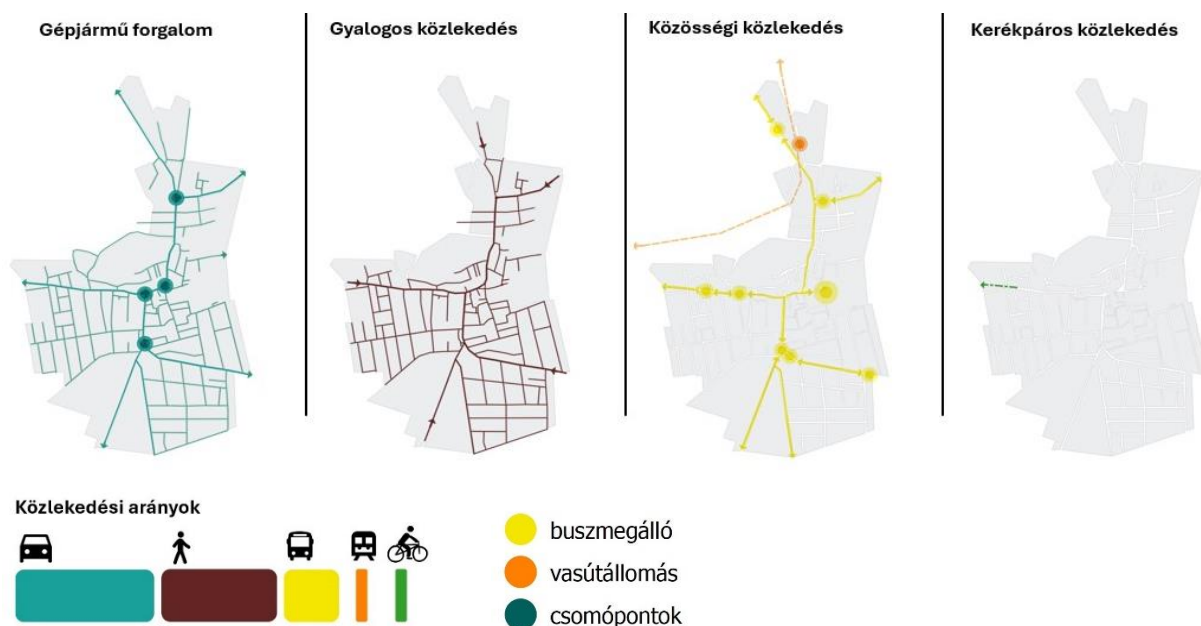
Kerékpárút csak a város észak-nyugati szélén van kiépítve egy rövidebb szakaszon, amely lehetővé teszi a Robinson-szigetek kerékpáron való elérhetőségét. Ugyanakkor a belvárosban nincs kerékpárút vagy kerékpársáv, amely problémát jelent, hiszen a településen jellemző a kerékpárral való közlekedés, így igény lenne rá. Ez annak tudható be, hogy a településen megszűnt a korábban meglévő helyi tömegközlekedés.⁶⁴ A kerékpárút kibővítése indokolt lehet a belvárosban is, ezzel elősegítve a mikromobilis közlekedés népszerűsítését, valamint az autók visszaszorítását a városban.

A gyalogos közlekedés minden utcán megoldott, a járdák két oldalt kiépítettek, a műemléki környezetben elegáns kockaköves, forgalomesillapított utcákon sétálhatunk.

Parkolásra a városközpontban van több lehetőség. A Rákóczi út mentén párhuzamos parkolásra alkalmas parkolóhelyek vannak, amelyek legtöbbször foglaltak, így az üzletek, szupermarketek és intézmények előtt lévő parkolóhelyeket használják leginkább a helyiek. Egy nagyobb kiépített parkoló van a Forgách-kastély előtt, ám azt kevesen használják.⁶⁴

A gépjárműforgalom a város egészén áthalad, legforgalmasabb a Rákóczi út (*25.melléklet*), ahol három nagyobb csomópontot is találunk. Ezek a Rákóczi-Kossuth út találkozásánál, a Fő téren, valamint a salgótarjáni elágazásban vannak. Emellett a második legforgalmasabb útszakaszként a Kossuth út jelenik meg, ahol a varsányi elágazásban alakul ki kisebb csomópont. A mellékutcák (*26.melléklet*) hasonlóan a főúthoz kétirányúak, két oldalt árkos zöldsáv fut végig.

⁶⁴ ITS 2014 Konzorcium. (2015). Megalapozó vizsgálat (106. o.)

20. ábra Közlekedési térképek (saját ábra)

Vizsgálat eredménye:

Közlekedés (Szécsény)					
	gépjármű forgalom	gyalogos forgalom	kerékpáros forgalom	közösségi közlekedés	élhetőség
1 pont	rossz	rossz	rossz	rossz	rossz közlekedési infrastruktúra
2 pont	megfelelő	megfelelő	megfelelő	megfelelő	megfelelő közlekedési infrastruktúra
3 pont	kiváló	kiváló	kiváló	kiváló	kiváló közlekedési infrastruktúra
összpontszám	2	3	1	2	2

Pontszám: 2

Indoklás: A jól működő közösségi, valamint kerékpáros és gyalogos közlekedés elengedhetetlen egy élhető település kialakításában, ezzel csillapítva a megnövekvő autós forgalmat. A közösségi közlekedést tekintve a város lefedett, regionális és határon átnyúló kapcsolatok hiányosak. Az autós forgalom viszonylag könnyen áthalad a településen, néhány forgalmasabb csomópontot leszámítva. Pozitívként kiemelhető, hogy a gyalogos közlekedés jól megoldott a városban. Lévén, hogy Szécsény belvárosában hiányzik az élhető város egyik legfontosabb tényezője – a kiépített kerékpáros közlekedés – így 2 pontot érdemel ez a fejezet.

8.6 Zöld- és kékinfrastruktúra

Szécsény zöldfelületekben gazdag, jó adottságokkal rendelkezik. A városban közkertnek, illetve közparknak minősül a Forgách-kastély parkja (Várkert), a Benczúrfalvi kastélypark, amely az utóbbi időben turisztikai célú fejlesztésen esett át. A Várkert kiváló szabadidős tevékenységet nyújt mind a helyi lakosok és az idelátogatók körében. Az ott található tó a horgászat tekintetében, valamint kikapcsolódás céljából fontos eleme a parknak. A két

kastélypark helyi jelentőségű természetvédelmi terület, amely Szécsény sajátos adottságának tekinthető.⁶⁵

Közhasználatú zöldterületként megjelenik a Szent Erzsébet tér park, valamint az egykori várarak. Ezek jól fenntartott, gondozott zöldterületek. Továbbá megjelenik még a Kossuth liget és a Strázsadomb. A Kossuth ligetben főként gyepfelületek dominálnak, maga a sportpálya egy nagyobb kiterjedésű zöldfelület, amely az egészséget és jólétet szolgálja, mozgási, sportolási lehetőséget biztosítva a helyi lakosoknak. A sportpályák mellett helyet kap benne egy fitness park, valamint egy játszótér is. A városban további két játszótér található, a Mindszenty téri és az Ady Endre úti játszótér.⁶⁶

Szécsény biológiailag aktív zöldfelületekben is kiemelkedik, a nagy kiterjedésű erdőterületek kiváló kondicionáló hatással bírnak, ezek főként akácos faállománnyal rendelkeznek.⁶⁷ Funkciójukat tekintve ezek elsősorban védelmi és gazdasági szerepet töltenek be a város életében.⁶⁸

Fontos kiemelni a városi fasorokat, zöldsávokat is, amelyek tagolják a beépített területeket, természetközeli hatást elérve. Szécsény utcáin a telepített fasorok hiánya tapasztalható, inkább helyenként fordulnak elő fák, cserjék az utcák mentén. A településen jellemzően mindkét oldalt zöldsáv fut végig, cserjékkel, gyepes árkokkal kialakítva. A Várkerti gesztenyefasor helyi védelemben részesül.⁶⁹

Említésre méltóak a különleges zöldfelületek is, a temetők. A településen négy (pöstenypusztai, benczúrfalvai, varsányi úti, zsidó temető) található, amelyek gondozottak, rendszeres fenntartásban részesülnek.⁶⁹ Kivételt képez a zsidó temető, amely elhagyatott, növényzet túlszaporodása figyelhető meg.

Szécsény nagy mennyiségű vizekben bővelkedik. A területen számos patak fut végig, legjelentősebb a Szentlélek-patak, amely a város csapadékvízvezetésében, valamint a tisztított szennyvíz befogadásában játszik fontos szerepet.⁷⁰ Az Ipoly ártéri részén található a Sóderbánya-tó és a Robinson-szigeteki tavak, amely NATURA 2000 természetvédelmi

⁶⁵ Agrárminisztérium. *Védett természeti területek.*

⁶⁶ ITS 2014 Konzorcium. (2015). Megalapozó vizsgálat (88. o.)

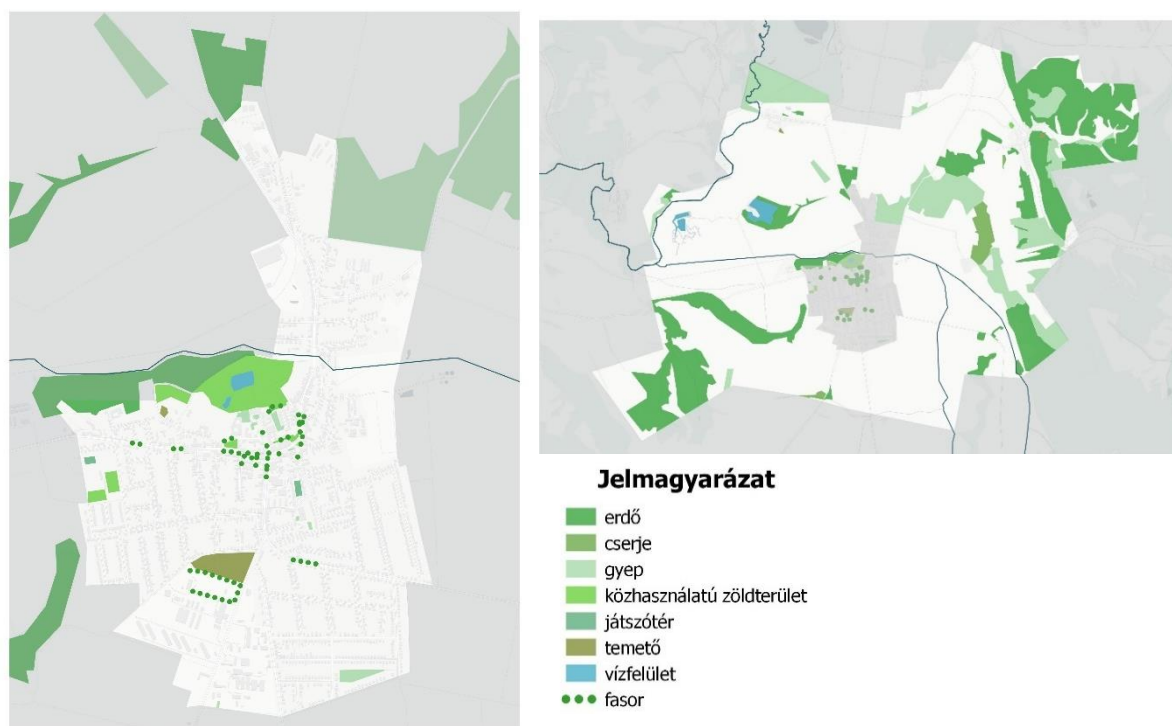
⁶⁷ Állami Erdészeti Szolgálat, Térképészeti Osztály. (2006). *Erdőterületek megoszlása főbb faállománytípusok szerint Magyarországon.*

⁶⁸ ITS 2014 Konzorcium. (2015). Megalapozó vizsgálat (89. o.)

⁶⁹ ITS 2014 Konzorcium. (2015). Megalapozó vizsgálat (89. o.)

⁷⁰ ITS 2014 Konzorcium. (2015). Megalapozó vizsgálat (108. o.)

területként van meghatározva. ⁷¹ Ezek szabadidős célra vannak kijelölve, jelentős a horgászat, táborozás tekintetében. A település belterületén a Várkerti-tó szintén fontos a felszíni vizek körében.

21. ábra Szécsény zöld és kékinfrastruktúrája (saját ábra)

Vizsgálat eredménye:

Zöld- és kékinfrastruktúra (Szécsény)				
	zöldfelület	fasor	vízfelület	élhetőség
1 pont	rossz minőségű, kevés	kevés	rossz minőségű, kevés	rossz zöld- és kékinfrastruktúra
2 pont	közepes minőségű, néhány	néhány	közepes minőségű, néhány	megfelelő zöld- és kékinfrastruktúra
3 pont	kiváló minőségű, sok	sok	kiváló minőségű, sok	kiváló zöld- és kékinfrastruktúra
összpontszám	2	1	3	2

Pontszám: 2

Indoklás: Az élhetőség alapfeltétele a megfelelő mennyiségű és minőségű zöldfelületek egy település életében. Szécsény esetében mennyiségi problémák nincsenek, ugyanakkor a rekreációs zöldfelületek (Várkert, Sportpálya) minőségi fejlesztésére szükség lehet, amely hozzájárulna a vonzerő fokozásához. Továbbá a városi fasorok hiánya is mérvadó a pontozásom során - telepítésére, valamint pótlására is figyelmet kell fordítani a fenntarthatóság miatt. Vízfelületekben szintén bővelkedik a település, minőségük kifogástalan. Összességében egy megfelelő zöld- és kékinfrastruktúra jellemzi a várost.

⁷¹ ITS 2014 Konzorcium. (2015). Megalapozó vizsgálat (81. o.)

9. Turisztikai látnivalók bemutatása

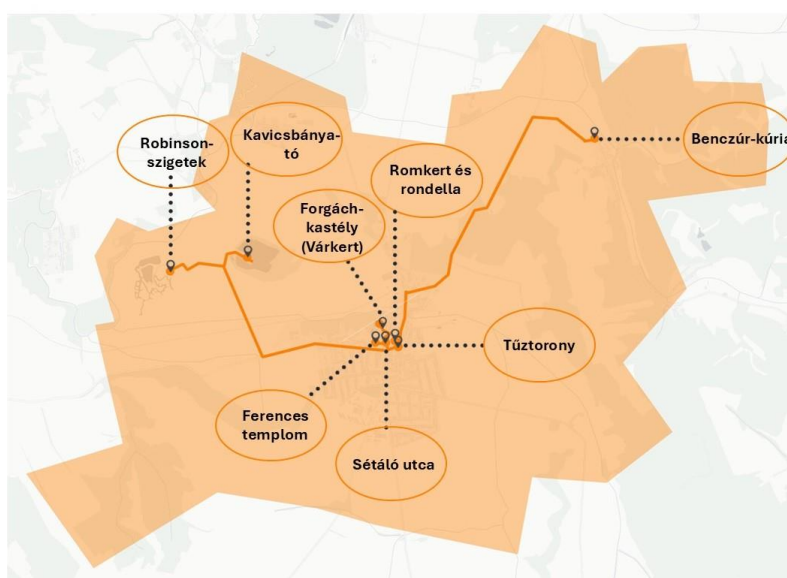
Szécsény nem csak önmagában hordoz sok turisztikai értéket, hanem közvetlen környezetében is találunk látnivalókat. Mindezek hozzájárulnak a térség vonzóvá tételéhez, amely egy ideális célpont lehet a turisták számára, akik szeretnék megismerni a vidéki élet szépségeit, természeti adottságait, gyönyörű tájait, valamint a kis város számos érdekességeit, történelmét.

9.1 Településen belül

Szécsényben számos valláshoz és történelmi eseményhez fűződő látnivaló található. Turisztikai látványosságainak összefogásáért a Szécsényi Közművelődési Nonprofit Kft. felel. ⁷²

1. Ferences templom és kolostor

Egy jól fenntartott parkban áll a műemlék templom, amely a 14. században épült. Fellelhetőek benne a gótikus stílusjegyek, valamint a később hozzáépített hajón a barokk jellegzetes vonásai. A kolostor zárt díszudvarral rendelkezik, az emeleti szobájában Rákóczi

22. ábra Turisztikai attrakciók Szécsényben (saját ábra)

fejedelem szállt meg. Különböző rendezvénysorozatoknak és eseményeknek ad helyet a plébánia. ⁷³ (3.melléklet)

2. Romtemplom és rondella

Említésre méltó a romtemplom, amely a rondella mögött található. Utóbbi egy téglalapítségű félköríves bástya, amely a városközpontban gyönyörűen beilleszkedik, a bástya mellett jól láthatóak a középkori városfal maradványai. A romtemplom területén korábban szabadtéri előadásokat tartottak, jó akusztikai környezetének köszönhetően. ⁷⁴ (1.melléklet)

⁷² ITS 2014 Konzorcium. (2015). Megalapozó vizsgálat (61. o.)

⁷³ Túra, kirándulás Szécsény és környékén.

⁷⁴ ITS 2014 Konzorcium. (2015). Megalapozó vizsgálat (51. o.)

3. Forgách-kastély - Várkert

Az egykori Forgách-kastélyként ismert épületegyüttesben lett kialakítva a ma látható Kubinyi Ferenc Múzeum. A kastély barokk stílusban épült, az ország történelmi emlékhely egyike. Festői környezet veszi körül, egy kastélykert (ma Várkert) tartozik hozzá, amely középpontjában egy mesterséges tó áll. A múzeumban megtalálható egy régészeti gyűjtemény, illetve kiállító termek várják az odalátogatókat. ⁷⁵ (2.melléklet)

4. Sétáló utca

Szécsény történelmi belvárosát a díszburkolatú sétálóutcán járhatjuk be. Ez elvezet a város legfőbb turisztikai látnivalóihoz, műemlékeihez. Mind a kastély, Várkert, várfal, Ferences templom, romtemplom ezen keresztül megtekinthető. Az utca jól fenntartott, virágokkal, kovácsoltvas padokkal, lámpaoszlopokkal díszesített. ⁷⁶ (10.melléklet)

5. Tűztorony

A belváros középpontjában emelkedik magasra a Tűztorony, amely barokk jegyeket visel. Korábban harangtoronyként funkcionált, ma a város sajátos tornya, ahonnan alkalmanként zene szól a gyalogosok örömére. A torony szemmel láthatón meg van dőlve, amely a hiedelem szerint egy bombarobbanás következtében történhetett a második világháború idején, ám valószínűbb a talaj agyagrétegének megcsúszása. A toronyban ma egy állandó kiállítás figyelhető meg, amely a tűzoltás történetét mutatja be. ⁷⁷ (5.melléklet)

6. Benczúr-kúria

Benczúrfalva egy szellemi és kulturális jelentőségű falu, amelyet az itt található kúria jelképez, Benczúr Gyula festőművész ezen a helyen élt és alkotott. A kúria 2020-2023 között jelentős felújításon esett át, hogy helyreállítsák a leromló állapotú műemléki épületet. ⁷⁸ A kúria most egy interaktív kiállítással várja a látogatókat, amely bemutatja Benczúr Gyula életét és munkásságát. A rehabilitációnak köszönhetően a település újabb vonzó lehetőséget kínál Szécsény turisztikai látnivalói között. (9.melléklet)

⁷⁵ Nemzeti Kulturális Alap. MNM-Forgách-Lipthay Kastélymúzeum.

⁷⁶ ITS 2014 Konzorcium. (2015). Megalapozó vizsgálat (52. o.)

⁷⁷ Szécsény Város Önkormányzata. Szécsény honlapja.

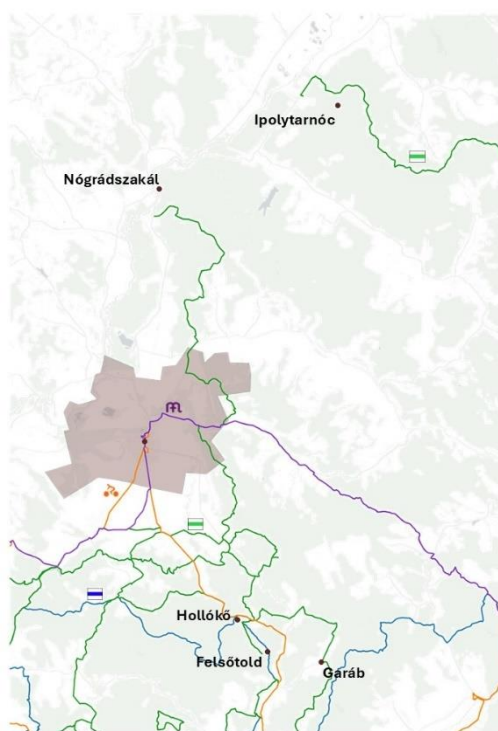
⁷⁸ Sámson Kinga. A Benczúr-kastély felújítása Szécsény-Benczúrfalván

7. Robinson-szigetek

Szécsény külterületén található Robinson-sziget a vízi turizmus paradicsoma, a NATURA 2000 természetvédelmi terület része, amely különleges madárvédelmi területre, valamint különleges természetmegőrzési területre bontható. A sziget számos lehetőséget kínál, a horgászás mellett a táborozás és különböző vízi sportok helyszínéül is szolgál. Két 3,5 hektáros tó és az Ipoly holtágai adják a vizes terület jellegét, továbbá számos vízi madárnak és növénynek biztosítanak élőhelyet.⁷⁹ (18.melléklet)

9.2 Település környezetében

Fontos megemlíteni a meglévő turistautakat Szécsény környezetében. Szécsénytől délre kialakított, kelet-nyugat irányú Kéktúra útvonal egy országos turistaútvonal, amely a Cserhát lankásabb dombjain, faluin vezet minket végig, Hollókőt is érintve. Szintén Szécsény alatt, illetve a közigazgatási területét érintve felfelé húzódva zöld jelzéssel ellátott túraútvonal halad végig. A Mária-út, amely Szécsényt is érinti egy zarándokút, amely az ország Máriához kapcsolódó szent helyeit köti össze, így a szécsényi ferences templom és kolostor is egy állomása ennek. Kerékpáros útvonal köti össze Budapestet Jósvalfővel, amely Szécsényen keresztül érhető el, Hollókő irányában. A településtől északra

23. ábra Turistautak Szécsény környezetében

már alig látunk túraútvonalakat, illetve a turisztikai jelentőséggel bíró területek összeköttetésének hiánya tapasztalható.⁸⁰

⁷⁹ Aktív Magyarország. Robinson szigetek

⁸⁰ OpenStreetMap. Turistautak

1. Páris-patak szurdokvölgye

A Páris-patak völgy, másnéven „Palóc Grandkanyon” az Ipoly bal oldali mellékvölgye, amely az elnevezésétől eltérően nem rendelkezik vízfolyással. Ez egy száraz, meredek szurdok, ahol különböző kőzeteket találunk. A völgy helyi jelentőségű védett természeti terület. Megközelíthető Nógrádszakál felől az Északi Zöld túraútvonalon.⁸¹ (19. melléklet)

2. Hollókői vár és ófalu

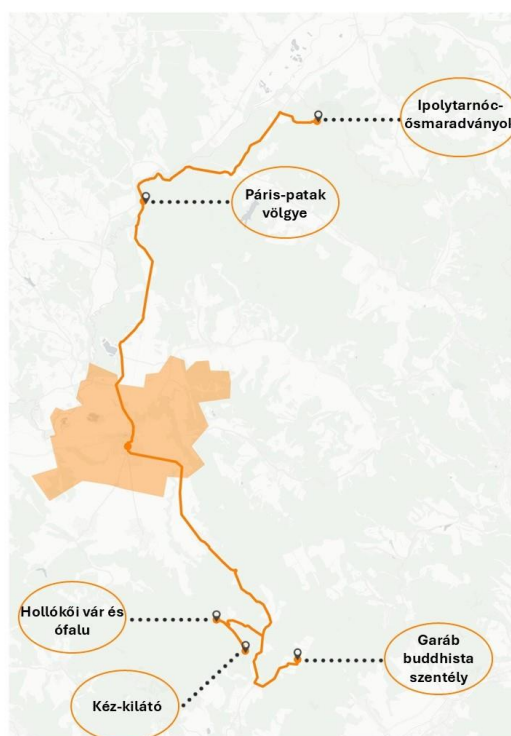
Szécsénytől kb. 16 km-re lévő kis, de annál figyelemreméltóbb falu számos érdekességet rejt magában. A domboldalon magasodó vár az ófalu fölé épült a tatárjárás utáni időkben. Hollókő az UNESCO Világörökség része, amely az egyetlen magyarországi falu ezen a listán. A település őrzi a palóc hagyományokat, tradicionális építészetet.⁸¹ (20. melléklet)

3. Kéz-kilátó

Hollókő határán található az úgynevezett „Isten tenyere”, a Kéz kilátó. Gyalogosan megközelíthető a Kék túraútvonalon, amely felvezet a kéz formájú kilátóhoz. Innen csodálatos panoráma nyílik a Cserhát hegyeire.⁸¹ (21. melléklet)

4. Ipolytarnóc-Ősmaradványok

Ipolytarnóc több millió éves megkövesedett fákat, lábnyomokat, csontokat őriz. Az ide látogatók egy időutazásban vehetnek részt, hiszen a kiállítás bemutatja a különböző korok jellegzetes maradványait. Az ősmaradványok helyét természetvédelmi területként tartják nyilván.⁸¹ (22. melléklet)

24. ábra Turisztikai látnivalók Szécsény környezetében (saját ábra)

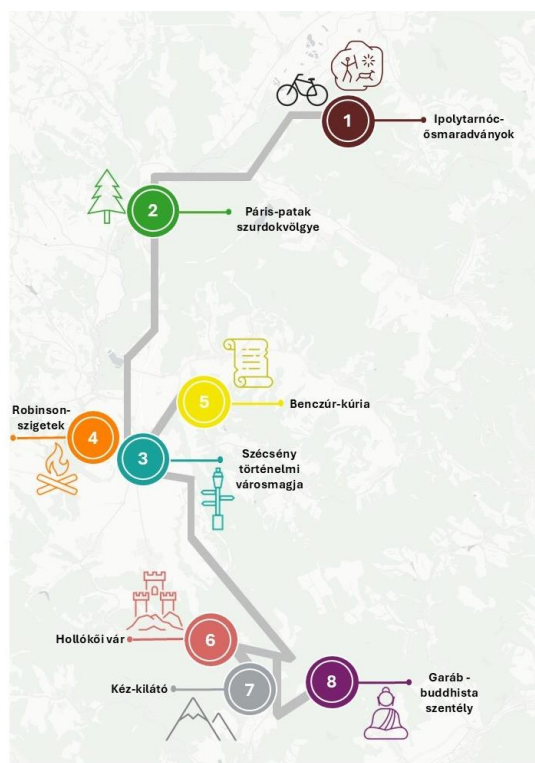
⁸¹ Túra, kirándulás Szécsény és környékén.

5. Garáb- buddhista szentély

A Kelet-Cserhát Tájvédelmi Körzet szívében található Garáb, amely egy apró 50 fős lakosságú falu, mégis egy nem mindennapi zarándokhely található itt. A buddhista szentély és annak kertje spirituális jellegű, lelki menedékként szolgál. A kertben 18 szobor és egy nagy aranybevonatú Buddha-szobor található. Emellett érdekesség a monumentális hangtál, amely jellegzetes akusztikai élményt nyújt. A hely különleges állatoknak is otthont ad, mint a fácán, emu és páva.⁸² (23.melléklet)

9.3 Turizmus fejlesztési terve

Hollókő és Ipolytarnóc országos szinten is elismert attrakciók, velük együttműködve Szécsény is felzárkózhatna melléjük, és a benne rejlő turisztikai potenciált kiaknázva, a látogatók száma is növekedne. Cél egy olyan jól működő turisztikai tengely kialakítása, amely lehetővé teszi ezen települések (Hollókő-Szécsény-Ipolytarnóc) összeköttetését, és egy turistaútvonal kialakítását, amely kerékpárral is bejárható. Mindemellett a javasolt útvonal érinti a Nógrádszakál mellett rejlő Páris-patak szurdokvölgyét, amely egy természeti kincs, majd Szécsény városába érkezünk, ahol a

25. ábra Turisztikai programcsomag (saját ábra)

történelmi városmagot járhatjuk körbe. A település történetiségéhez kapcsolódóan megnézhetjük a Benczúr-kúriát, ahol egy vezetett tárlatlátogatás keretein belül ismerhetjük meg Benczúr Gyula életét és munkásságát. Ezt követően lehetőségünk van egy aktív kikapcsolódásra a Robinson-szigeteken, ahol le is táborozhatunk az éjszakára. Délre folytatva utunkat meglátogathatjuk a Hollókői várat és körbejárhatjuk a hagyományőrző ófalut, Hollókőn a négycsillagos Castellum-hotelben megszállhatunk és élvezhetjük a wellness adta szolgáltatásokat. A szomszédos falu, Felsőtold mellett felsétálhatunk a Kéz-kilátóhoz egy meredekebb útvonalon, ahol a Cserhát hegyeit csodálhatjuk

⁸² Csodálatos Magyarország. Garábi buddhista szentély: egy spirituális oázis a Cserhát dombjai között

meg. A túraútvonal zárásaként Garáb zarándokhelye betekintést nyújt a buddhizmus világába, ahol az ember testileg és szellemileg is feltölthető.

A javasolt túraútvonal színes, különböző látnivalók találhatók meg rajta, így a természeti, történelmi, kulturális és vallási területek változatos palettáját kínálja a turisták számára.

10. Perszóna elemzés

A perszóna elemzés egy olyan módszertan, amelyet elsősorban a marketingben használnak, hogy a célcsoportot jobban megértsék és a számukra létrehozott terméket, szolgáltatást még hatékonyabban tudják eladni.

Ez az elemzés a településvizsgálat során is hasznos, hiszen segít megérteni, hogy egy adott korcsoportnak milyen igényei, problémái vannak egy településen. A perszóna egy fiktív, de a valóságban létező emberekre épülő karakter, aki egy adott célcsoport jellegzetességeit, tulajdonságait képviseli.

Szakedolgozatomban azért tartom fontosnak a perszóna elemzés elvégzését, mert így felmérhető, hogy a különböző korcsoportok számára mennyire élhető a település. Az elemzés végén kiderül, hogy mi az amire szüksége van egy adott lakosnak, de hiányzik a városban és melyek azok a tényezők, amelyek kielégítik az igényeit a településen belül.

 Gyerkőcz Anna 12, nő Igények: kerékpáros közlekedés, közeli játszótér, biztonságos eljutás az iskolába Problémák: Nincs kiépített kerékpáros közlekedés	 Mulató Tamás 23, férfi Igények: ifjúsági klub/szórakozóhely, jó közösségi közlekedés, közeli vendéglátóegység Problémák: Sokat utazik az egyetem miatt, ha végez nem tud helyben munkát vállalni	 Dolgos Béla 43, férfi Igények: jó közösségi közlekedés, helyi szupermarket, munkahely lehetőség helyben Problémák: Ingázik a munkahelyére napi 2 órát tömegközlekedéssel (nem tud helyben dolgozni)	 Nyugdíjas Erzsébet 78, nő Igények: helyi bolt, csendes környezet, jó városi tér, idősek otthona, egészségügyi ellátás Problémák: Az unokáit ritkán látja, mert elköltöztek a városból
--	---	--	--

26. ábra Perszóna elemzés, karakterek (saját ábra)

Karakterek

1. Gyerkőcz Anna (12)

Rutin: Anna reggel kerékpárral megy a helyi iskolába, délután a barátaival a játszótéren tölti az időt.

Igények: kerékpáros közlekedés, közeli játszótér, biztonságos eljutás az iskolába

Problémák: nincs kiépített kerékpáros közlekedés a városon belül, nincs biztonságérzet

2. Mulató Tamás (23)

Rutin: Tamás hétköznap Egerben tanul egyetemen, ahova közösségi közlekedéssel jut el, hétvégén jár haza vidékre. Hétvége a szécsényi barátaival lóg, megisznak egy sört a helyi kocsmában, majd a szomszédos városba mennek bulizni autóval.

Igények: ifjúsági klub/szórakozóhely, jó közösségi közlekedés, közeli vendéglátóegység

Problémák: Sokat kell utaznia az egyetem miatt - a közösségi közlekedés nincs jól megoldva regionális szinten, ha végez nem tud helyben dolgozni

3. Dolgos Béla (43)

Rutin: Béla reggel Salgótarjánba utazik busszal a munkahelyére, este 18 órára ér haza. Munka után Szécsényben bevásárol.

Igények: jó közösségi közlekedés, helyi szupermarket, munkahely lehetőség helyben

Problémák: Ingázik a munkahelyére napi 2 órát tömegközlekedéssel (nem tud helyben dolgozni).

4. Nyugdíjas Erzsébet (78)

Rutin: Erzsébet reggelente bevásárol a lakásához közeli boltban. Délután a barátnőivel a templom melletti téren szokott beszélgetni. Minden héten egészségügyi ellátásra szorul, így gondolkodik a helyi idősok otthonába költözni.

Igények: helyi bolt, csendes környezet, jó városi tér, idősok otthona, egészségügyi ellátás

Problémák: Az unokáit ritkán látja, mert elköltöztek a városból.

Perszóna elemzés eredménye

A perszóna elemzés eredményeképpen arra a következtetésre jutottam, hogy egy általános iskolába járó gyerek számára a legnagyobb problémát a biztonságérzet hiánya okozza, amikor az otthonukból az iskolába akarnak eljutni. Ez abból adódik, hogy sokan járnak kerékpárral, viszont nincs kiépített kerékpárút így, ha az úton mennek az autók közelsége miatt veszélyeztetettségnek vannak kitéve, ha pedig a járdán, akkor a gyalogosokat akadályozzák a biztonságos közlekedésben. Ugyanakkor kedvező számukra a belvárosban lévő játszóterek elérhetősége.

Egy fiatal felnőttnek a legnehezebb megélni Szécsényben, hiszen az ő igényeit figyelembe véve, azaz a felsőoktatásban való tanulási lehetőség, a helyben történő szórakozási alternatívák, jövőbeli munkavállalás mind más településekre koncentrálódik. Így az egyetem során, majd elvégzése után nagy valószínűséggel már nem térnek haza Szécsénybe.

A középkorúak számára a helyben lévő foglalkoztatás hiánya a legfőbb nehézség a városban való élıhetőségüket nézve. Mivel a helyben elérhető munkalehetőségek korlátozottak, így kénytelenek ingázni más településekre, amely megterhelő a munkavállalóknak. Pozitívumként mondható, hogy a szomszédos városokba (Balassagyarmat, Salgótarján) a közösségi közlekedés jól megoldott.

Az idősebb korosztálynak a legideálisabbak a feltételek a településen, hiszen a nyugodt környezet, parkok, terek elérhetősége adott, egészségügyi ellátást a településen belül is kaphatnak, valamint a rászorulóknak a helyben működő idősok otthonát is igénybe vehetik.

11. SWOT analízis

SWOT Elemzés	
ERŐSSÉGEK	GYENGESÉGEK
•erős agrárjelleg •központi szolgáltatási szerep térségi szinten •közlekedési csomópont •értékes történelmi belváros •mezőgazdasági vállalkozások magas száma •idősek ellátása a városban •aktív korúak magas aránya - helyben lévő munkaerő •vidéki kisváros nyugodt környezete - betelepülésre való hajlam	•fejletlen infrastrukturális kapcsolatok •munkahely hiány •kiaknázatlan turizmus •határmenti kapcsolatok hiánya •képzetlenek magas aránya •leszakadó városrészek •elmaradott ipari területek, ipari park hiánya •népszámszökkenés az elvándorlás és elöregedés miatt
LEHETŐSÉGEK	VESZÉLYEK
•EU-s támogatási lehetőségek a határmenti kapcsolatok erősítésére •határmenti elhelyezkedés •környezetében található természeti értékek •ökoturizmus erősödő jelenléte	•környező települések kedvezőbb munkahely kínálata •környező városok fejlettebb gazdasága •Budapest "elszívó hatása"

27. ábra SWOT-analízis (saját ábra)

A SWOT-elemzés a vizsgálati munkarész alapján jött létre, amely egy átfogó képet ad a település jelenlegi helyzetéről. Az ábra jól szemlélteti a település erősségeit, illetve gyengeségeit, amelyek Szécsény alapvető belső tulajdonságai. Fontos, hogy a település az erősségekre alapozzon, valamint a gyengeségeit próbálja minimalizálni, kezelni egy élhetőbb város elérése érdekében. A lehetőségek, olyan külső tényezők a környezetben, amelyeket a város kihasználhat a saját előnyeire, ezen lehetőségek észrevétele és kiaknázása segíthet Szécsény fejlődésében. A jelen lévő veszélyforrásokkal a városnak meg kell küzdeni és tenni a hatásuk erősödése ellen. A településnek nincs befolyása ez ellen vagy korlátozottan, viszont a lehetőségek kihasználtsága csökkentheti a veszélyek mértékét a városra. Összességében Szécsény fejlődéséhez a cél, az erősségekre való építés, a gyengeségek csökkentése, a lehetőségek kiaknázása, és a települést érintő veszélyek mérséklése.

12. Problématérkép

Szécsény egy kisebb léptékű város, ennek ellenére számos problémával és konfliktussal küzd, amelyet a helyi lakosok is érzékelnek. A város törekszik ezen konfliktusok megoldására, számos fejlesztés, intézkedés történt az utóbbi időben, viszont ez korántsem elég ahhoz, hogy a város élhetőbb legyen. Nem sikerült elérniük, hogy itt tartsák a helyieket, amely leginkább a

fiatalokra jellemző, illetve azt sem, hogy újabb betelepülőket vonzzanak Szécsénybe. Saját tapasztalataim, vizsgálataim segítségével a következő konfliktusokat tártam fel:

1. Elvándorlás

Az elvándorlás egy jellemző folyamat Szécsényben, amellyel a város folyamatosan küzd. A fiatalok helyben tartásának nehézsége egy komoly probléma a településen, ennek legfőbb oka a rossz gazdasági helyzet, valamint az ebből adódó munkahely hiány. A legtöbb diák a középiskolás tanulmányaik után a fővárosba kényszerülnek továbbtanulni különböző főiskolákra és egyetemekre. Mindezen idő alatt megszokják a nagyvárosi életet, majd a felsőfokú oklevél vagy diploma megszerzése után Budapesten maradnak és vállalnak munkát. Ezek a fiatalok képzettségi szintjéhez és jövedelemi elvárásaikhoz nem kínál megfelelő foglalkoztatási lehetőséget Szécsény, míg Budapesten rengeteg alternatíva van e téren, így a végzett fiataloknak nincs miért visszatérniük Szécsénybe. A középkorúak tekintetében már nem jellemző, hogy helyet változtatnak, elköltöznék, hiszen házuk, családjuk ide köti őket. Ezért a munkavállalást nagyrészt más településeken végzik, ingáznak Balassagyarmat és Salgótarján felé. Összességében elmondható, hogy a munkahely hiány egy kulcsfontosságú probléma, amely következménye a nagyarányú elvándorlás.

2. Fejletlen ipar-gazdasági terület

Az említett munkahely hiányt erősíti a fejletlen ipar és gazdasági területek, valamint a mikrovállalkozások túlsúlya és a tőkeerős vállalkozások hiánya. A meglévő vállalatokra alacsony foglalkoztatottság jellemző. Szécsényben nincs ipari park, az ipari/gazdasági tevékenységre kijelölt területek nem megfelelő infrastruktúrával rendelkeznek. Továbbá ezeken a területeken hiányzik a befektetést-ösztönző tevékenységek, amely az újabb vállalatok megjelenését akadályozza.

3. Fejletlen infrastrukturális kapcsolat

Konfliktusként kezelendő a fejletlen infrastrukturális kapcsolatok mind regionálisan és határon túl is. Szécsény a közösségi közlekedését tekintve nincs regionális szinten ellátva a fejlettebb településekkel. A határon túl nincs meg az erős kapcsolat a szlovák oldallal, amely segíthetné Szécsény fejlődését, így periférikus helyzete tovább erősödik.

4. Fejletlen vasúti közlekedés

Közlekedési konfliktusnak tekinthető a település vasúti közlekedése, amely nem megfelelő, közösségi közlekedésnek nem tekinthető az elavult vonatok és csekély járatszáma miatt. A vasút így kihasználatlan, amely mindenképp fejlesztésre szorul.

5. Kerékpárút hiánya

További hiány fellelhető a mikromobilis közlekedésben is, a kerékpáros közlekedés nincs megoldva a településen belül, Szécsény belvárosában nincs kerékpárút. A belterület északnyugati oldalán, egy rövid szakaszon jelenik meg a kijelölt kerékpárút, majd tovább folytatódik a külterületi részen, amely összeköttetésben áll a Robinson-szigetekkel. A belvárosban az autós, illetve a gyalogos közlekedés mellett nincs lehetőségünk mikromobilis eszközöket használni, amely további konfliktusokat okoz. A kijelölt kerékpárutak hiánya ellenére sokan közlekednek biciklivel az utakon, vagy esetlegesen a járdákon, előbbi balesetveszélyes lehet a gépjárműforgalom miatt, míg az utóbbi esetben a kerékpárral közlekedők elfoglalják a gyalogosok számára kialakított járdákat, amely zavaró a gyalogosok szempontjából és szintén veszélyforrást jelent rájuk. Tehát elmondható, hogy a kiépítetlen kerékpárút egy meghatározó konfliktus a településen.

6. Leszakadó városrészek

Szintén problémát jelent a Szécsényhez csatolt települések - Pösténypuszta és Benczúrfalva leszakadása. Ezek a falvak mind lakásállomány, képzettség, jövedelem, foglalkoztatás szempontjából elmaradnak Szécsényhez képest, így nem tekinthető egy egységes településnek, különálló egységeket alkotnak. A két településrész elmaradottsága hozzájárul Szécsény negatív irányba való meneteléséhez. Ugyanakkor az említett két településrész számos természeti adottságokkal rendelkezik, ráadásul Benczúrfalván a kúria is impozáns átalakuláson esett át, amely előnyeit össze kell kötni a város adottságaival és turisztikailag fel kell virágoztatni ezt a településrészt is. Pösténypuszta nemzetközi átjárója Szécsénynek, az Ipoly adta lehetőségek helyzeti előnyében részesíthetné a települést. Ezek az adottságok észrevétele és kiaknázása elengedhetetlen ahhoz, hogy ezen városrészek felzárkózzanak Szécsényhez, és egymás adottságait kihasználva fejlődésnek induljon a település.

7. Kihasználatlan piactér

Szécsény városközpontjában lévő piac kihasználatlansága funkcionális problémát jelent. A piactér szinte üres, egyetlen fedett pavilon áll benne, amely nem megfelelően ellátott. Az

eladásra szánt termékek kevés mennyiségben és alacsony minőségben kaphatóak, amelyek főként ruházati cikkek. Hiányoznak a piacról az alapvető élelmiszer termékek az őstermelőkkel együtt. Ugyanakkor Szécsényben van néhány őstermelő, de ők máshol adják el termékeiket, forgalmasabb helyeken, mint például bevásárlóüzletek parkolói mellett, hiszen az emberek alig járnak a piac felé. A piac jelenleg egy viszonylag nagyobb területen lévő üresen álló tér, amelyet legtöbbször csak áthaladásra használnak, állapota leromlott.

8. Leromló állapotú főút szakasz, felújításra szoruló épületek

Konfliktusként kezelhető a Rákóczi út keleti szakaszának leromló állapota. A járdák minősége nem megfelelő, több helyen kátyús, felszakadozott a burkolata. Továbbá az utcaképet rontja a felújításra szoruló épületek. Itt néhány épület rossz állapotban van, Szécsény ezen szakasza vizuálisan is konfliktusként jelenik meg, hiszen Salgótarjából érkezve nem szép látvány fogad minket mindaddig míg a Fő teret el nem érjük. Ugyanígy ezt a hatást erősíti a nem túl előnyös körforgalom ezen az útszakaszon, amely a Rákóczi út és a Salgótarjáni út kereszteződésében jött létre. Egy főút szakaszhoz véleményem szerint ez az esztétikai minőség nem elfogadható.

9. Forgalommal terhelt főút

Szintén a Rákóczi út egy másik konfliktusként is megjelenik. Szécsényben ez a legforgalmasabb fő út, hiszen országos közút, amely a 22.-es számú út belterületi szakasza. Ez egy fontos útként jelenik meg, amely összeköttetést biztosít Szécsény és a nagyobb települések között. A város gazdasági élete is nagy mértékben összpontosul ezen az úton, hiszen a legtöbb kereskedelmi és szolgáltató épületek, kávézók, éttermek itt helyezkednek el. A Rákóczi út átszeli a város centrumát, érintve a történelmi városmagot is. Az út központi szerepe miatt a helyi lakosok és a környékről érkezők, nap mint nap nagy számban veszik igénybe. Ennek következménye a Rákóczi út nagymértékű gépjármű terheltsége. A fő út forgalma dinamikusan növekedett, viszont az út kapacitása nem nőtt ezzel párhuzamosan, így a forgalom nem tud áthaladni zökkenőmentesen. Az út mentén található keresztezések gyakran zsúfoltak, különösen a csúcsforgalmi időszakokban (reggel és késő délután). A Fő tér, illetve a Rákóczi út és a Kossuth út kereszteződése egy forgalmas és balesetveszélyes csomópont. Ezeken a keresztezéseken nincs közlekedési lámpa, amely segítené a biztonságos közlekedést. Ez a gyalogosok számára is különösen veszélyes lehet, hiszen fokozott figyelmet kell fordítaniuk a gyalogátkelőhelyen való átkelésre.

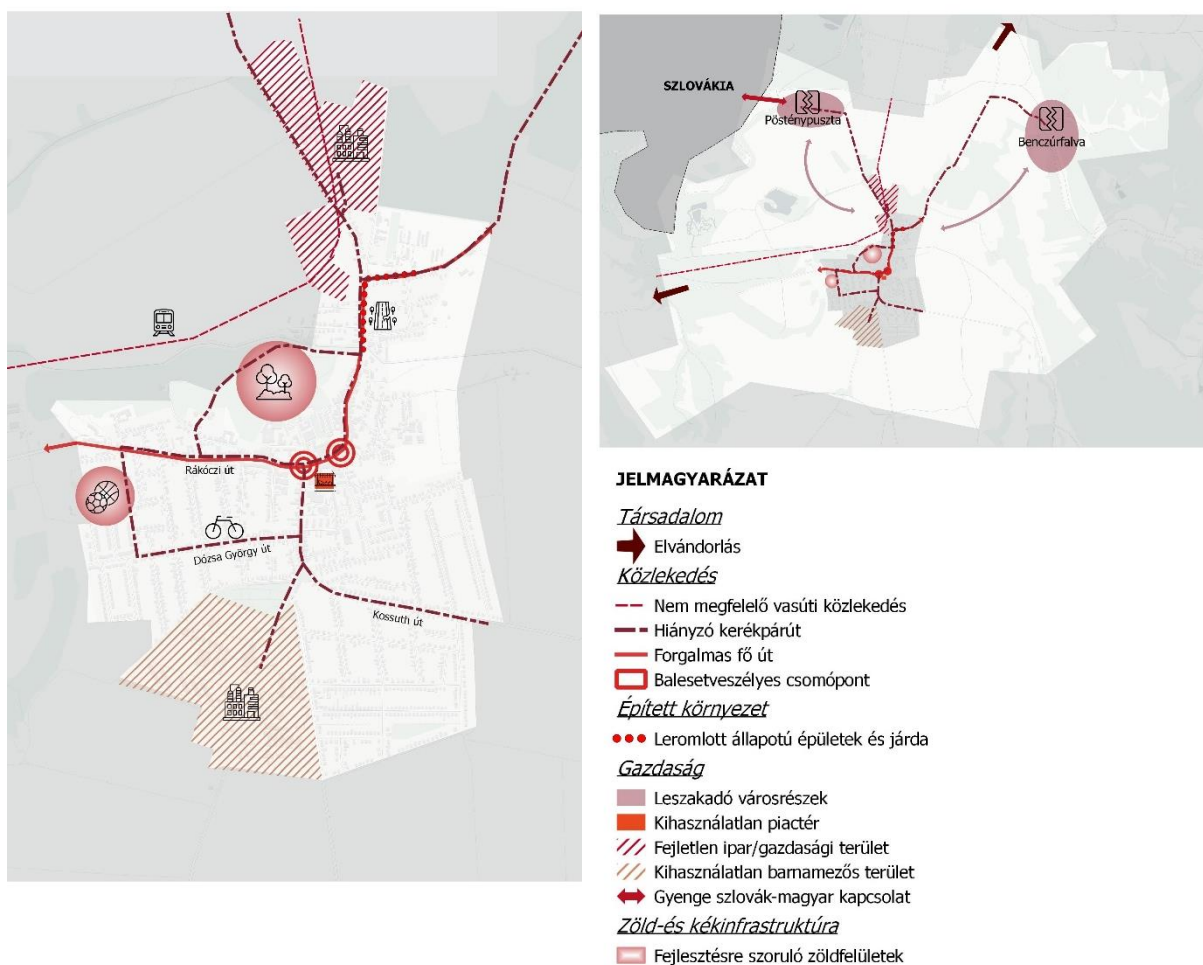
10. Fejlesztésre szoruló zöldfelületek

A Várkert Szécsény legnagyobb kiterjedésű zöld parkja, amely rendszeres fenntartást igényel, mindemellett számos fejlesztési potenciállal rendelkezik. A kastélykert korábban különböző rendezvények helyszínéként szolgált (cirkusz), viszont ma már a park élettelen, kevés ember látogat el ide. Ez a park csekély funkciókínálatából adódik, egyetlen lehetőség a horgászás a mesterséges tónak köszönhetően. A rendezvények lebonyolítása akadályokba ütközik, hiszen nincs vizesblokk a területen, és az áramellátás sem megfelelő. A meglévő padok korszerűsítésre, a közvilágítás felújításra szorul. Továbbá a nagyobb ligetes területek kihasználatlanul állnak, amelyek egyéb állandó funkciót is elláthatnának. A Várkert mögött helyezkedik el a Borjúpást, ahol II. Rákóczi Ferencet fejedelemmé választották, azonban a parkban erre semmi jel nem utal. A területen lévő növényállomány nem túl gazdag, az idős gesztenyefasor hiányos.

A Kossuth liget sportcentruma a város egyedüli sporttevékenységre alkalmas helye. Legfőbb problémája, hogy a terület programkínálata jelenleg csak a labdarúgás köré épül. Az itt megszervezett edzések, versenyek mind a futballhoz kötődnek, ami azt jelenti, hogy a helyi közösség más sportok iránt érdeklődő tagjai nem találnak megfelelő programot számukra vagy korlátozottan. Egyéb alternatív lehetőség a területen a kondipark, illetve a futópálya használata. Más népszerű sportág, mint például a röplabda, kosárlabda vagy az atlétikai sportágak művelői nem találnak arra alkalmas pályákat, illetve eszközöket, amely megfelelne az ő igényeiknek. Továbbá a területen lévő épületek, mosdó helységek leromlott állapotúak, felújításra szorulnak.

11. Kiaknázatlan turizmus

A város jelentős turisztikai potenciállal rendelkezik, azonban ez nincs kiaknázva. Az itt található attrakciók országos szinten nem elég ismertek és a település vendégfogadási feltételei is hiányosak. A település idegenforgalmának komoly problémái elsősorban a marketing és programok hiányának tudható be, valamint a térségi összefogás elmaradása.

28. ábra Problématérkép (saját ábra)

13. Értéktérkép

A vizsgálatok alapján megállapítható, hogy Szécsényben számos érték fellelhető, amelyek magukba foglalják a gazdag történelmi örökséget, a kulturális kincseket és a természeti adottságokat.

1. Történelmi városmag

A történelmi városmag egyértelműen egy kiemelkedő értéként jelenik meg a városban, amely a középkori városszerkezet jellegzetes jegyeit őrzi. Itt találhatóak meg a legfontosabb építészeti és történelmi értékek, műemlékek, amelyek nem csak a város múltját idézik elő, hanem aktív részét képezik a helyi közösség mindennapjainak is. Ez a terület turisztikai jelentőséggel bír, hiszen minden látnivaló ide csoportosul. Ugyanakkor a kulturális élet színtere is egyben, amely hozzájárul a helyi közösség identitásának erősítéséhez, szórakozást, kikapcsolódást nyújt, valamint lehetőséget teremt az oktatásra, művelődésre. Mindezen tevékenységek folytatására a

Művelődési ház, a Kubinyi Ferenc Múzeum és a Nostalgia Múzeum ad teret. Emellett a sétáló utcában rendezett fesztiválok, koncertek, és egyéb események tovább erősítik a kulturális élet fellendítését a városban.

2. Funkciókban gazdag belváros

A városközpont nem csak történelmileg jelentős, hanem funkciókban és közszolgáltatásokban is rendkívül gazdag. A rendezett, vonzó városmagban az oktatási, az egészségügyi, kulturális és közszolgáltatásokat nyújtó intézmények széles skálája megtalálható egy helyen, így gyalogosan gyorsan megközelíthetők egymástól. Ez a városrész kiszolgálja a helyi lakosok, illetve a szomszédos falvak igényeit.

3. Infrastrukturális csomópont

Szécsény elhelyezkedését tekintve egy infrastrukturális csomópontként jelenik meg a környező falvak körében, amely előnyös a település szempontjából. Ez hozzájárul ahhoz, hogy a város egy fontos közlekedési és gazdasági központ legyen a térségben. Elmondható, hogy a város ilyen fajta centrum jellege rendkívül értékes a szomszédos kis települések tekintetében mivel könnyű hozzáférést biztosít a különböző szolgáltatások elérésében, valamint lehetőséget teremt a gazdasági fejlődésre. A Rákóczi út vállal a legnagyobb szerepet a forgalomlebonyolításban, illetve a szomszédos városokhoz való közlekedés erről az útról lehetséges.

4. Natura 2000-es területek

Szécsény és környéke vízforrásokban bővelkedik, amelyek jelentős szerepet játszanak a térség természeti környezetében. Legfontosabb vízfolyás az Ipoly folyó, amely határfolyó Magyarország és Szlovákia között. Az Ipoly völgye különleges madárvédelmi terület, amely fontos vizes élőhelyeket biztosít különböző növény- és állatfajok számára. A településen továbbá számos tó található, kiemelkedő a Robinson-szigetek, illetve a Sóderbánya-tó, amelyek különleges természetmegőrzési területek. Ezek a Natura 2000 hálózat részét képezik, amelyek európai szintű védelem alatt állnak. Ezek a tavak rekreációs lehetőséget kínálnak, mint például a horgászatot, csónakázást, vagy egyéb szabadidős tevékenységet mind a helyiek és turisták számára. Szécsény belterületén a Szentlélek-patak jelentős, amely az Ipolyt táplálja, valamint fontos a város csapadékvíz elvezetésében. Összességében Szécsény vizei különleges természeti értékeket képviselnek, amelyek a helyi biodiverzitás fenntartásában is jelentős szerepet töltenek be.

5. Kijelölt kerékpárút

A fentebb említett Robinson szigetekhez kiépített kerékpárutat hoztak létre a város széléről, amely rendkívül hasznos a sziget elérhetőségét tekintve. Cél ennek tovább folytatása a belváros felé.

6. Szlovák átkelőhely

Pösténypusztánál megépítették a határátkelő hidat, amely a határon túli infrastrukturális kapcsolatokat erősíti. Ez Szécsénynek kedvező feltételeket biztosít a gazdasági helyzetét tekintve.

7. Erdőterületek gazdagsága

A vizek mellett fontos kiemelni az erdőterületeket is, amely a közigazgatási terület délnyugati, illetve északkeleti részén nagyobb foltokat alkotnak. Ezek az erdőterületek több szempontból is értékesek a helyi közösség, illetve a környezet számára. Az erdők elsősorban gazdasági és védelmi funkciót töltenek be rendeltetésüket tekintve. Az erdők hasznosítása, a faipar fontos gazdasági tevékenység a térségben. Emellett az erdők ökológiai értékkel bírnak, illetve környezetvédelmi jelentőségük meghatározó, így mindenképp értékként tekinthetők Szécsény területén.

8. Kiváló agrárpotenciál

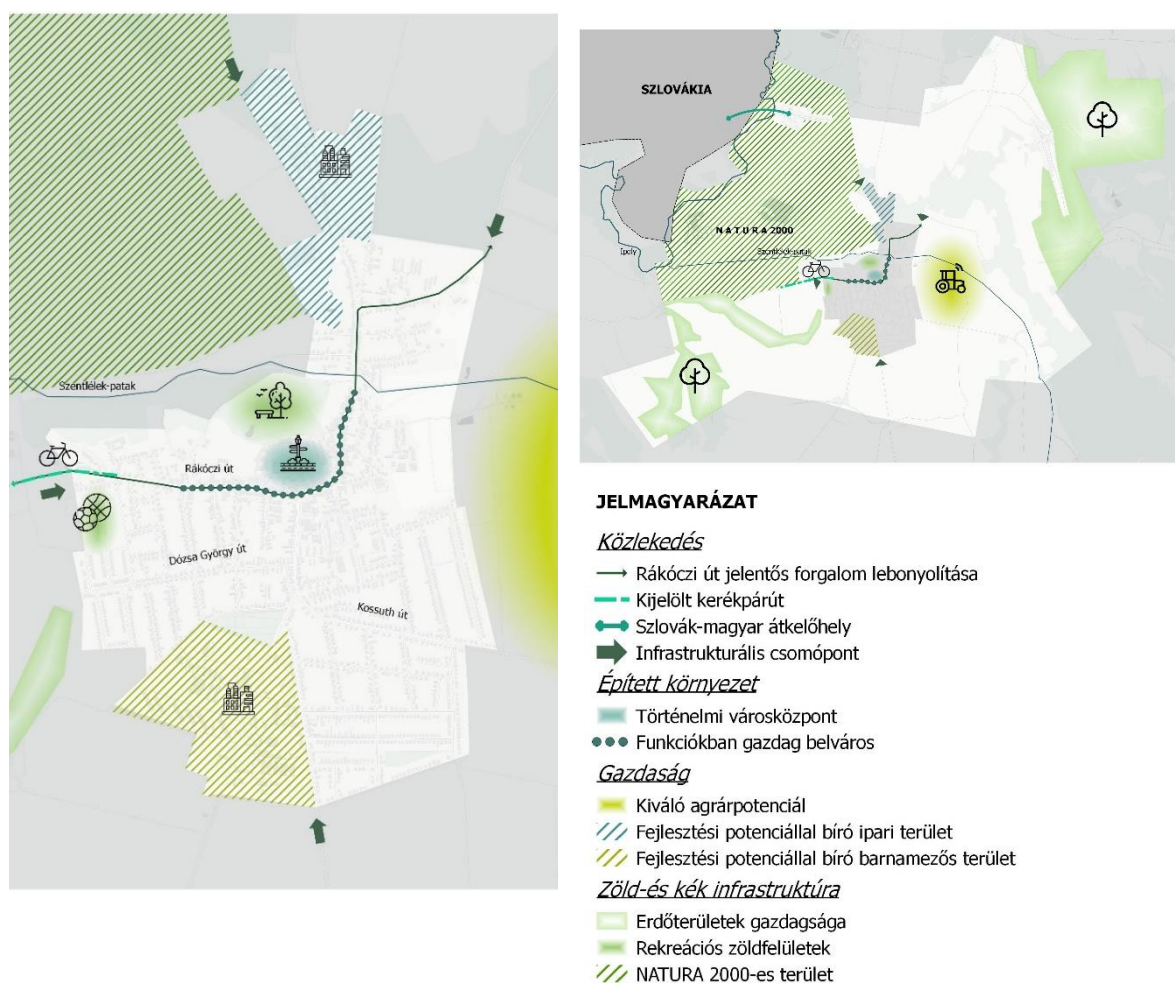
Ahogy a település a természeti értékekben rendkívül gazdag, így az agrárgazdaság, valamint az ebben rejlő potenciál szintén jelentős a településen. Az Ipoly menti síkság, valamint az éghajlati viszonyok kedvező feltételeket nyújtanak a mezőgazdasági tevékenységekhez. A településen értéknek jelennek meg a külterületen lévő szántóföldi művelés alatt álló területek. Mind a növény-és állattenyésztés jelentős hagyományokkal rendelkező ágazatok a településen, illetve környezetében.

9. Rekreációs zöldfelületek

Szécsényben értéket képviselnek a rekreációs zöldfelületek. Legértékesebb park a Várkert, amely a település legnagyobb turisztikai jelentőségével bír. Emellett a sportcentrum fontos szabadidős tevékenységre alkalmas terület a városban. Ezek a területek fontos szerepet játszanak a helyiek aktív kikapcsolódásához, vagy egyszerű pihenési lehetőséget nyújtanak a természet közelségében.

10. Fejlesztési potenciállal bíró ipari-gazdasági területek

A település ipar-gazdasági, illetve barnamezős területét a problématerképen konfliktusként kezeltem a fejletlen infrastrukturális ellátottáguk miatt, ugyanakkor maga a terület számos fejlesztési és beruházási potenciállal is rendelkezik, emiatt értékes területről van szó. A két ipari tevékenységre kijelölt terület a belvárostól távol, a település külső részein - északon és délen - koncentrálódnak, amely pozitív a város tekintetében. Az innen eredő zaj- és levegő szennyezések elkerülnek a városmagot. Ezek a területek megközelíthetőségi szempontból is kiválóak, hiszen északon a vasútállomás közelsége - szállítmányok érkezése szempontjából - kedvező feltételeket biztosít.

29. ábra Értéktérkép (saját ábra)

14. Fejlesztési javaslatok

A fentebb részletezett élıhetőségi elveket és vizsgálati szempontokat figyelembe véve, majd az ebből alkotott probléma és értéktérkép alapján teszem Szécsény élıhetőbbé tételének javaslatait.

Mindemellett szem előtt tartom a településre vonatkozó városfejlesztési terveket, valamint fejlesztési irányait.

1. Turisztikai potenciál erősítése

A település jelentős turisztikai potenciállal rendelkezik, kiemelkedő kulturális, történelmi, vallási, szellemi, építészeti értékkel bír, melyek a vonzó természeti környezettel együtt kiváló alapot nyújtanak a turizmus fellendítéséhez. Ehhez szükséges az önkormányzat által támogatott turisztikai programcsomagok kialakítása és hatékony marketingtevékenység részükről, amellyel a városra irányítható a figyelem és ezzel a település iránti érdeklődés is növekszik. Szécsény és a környező turisztikai jelentőséggel bíró települések összefogásával megerősíthető a település turizmusa, valamint növelhető a látogatók száma. Ehhez fontos a programcsomagok kínálata, amely a térség attrakcióit összekapcsolja. Így például a szomszédos, országosan is elismert turisztikai célpontok – Ipolytarnóc és Hollókő együttműködésével Szécsény turisztikai potenciálját is ki lehet aknázni, létrehozva egy tengelyt ezek a desztinációk érintésével. (lásd. 9.3 fejezet) Tovább segítené a turizmus fellendítését Szécsény és a közvetlen szomszédságában lévő turisztikai attrakciók kerékpáros összeköttetése. Kiemelt területként kell kezelni a történelmi belvárost, ahol a legtöbb látnivaló megtalálható. A Robinson-szigetek turisztikai fellendítése érdekében pedig különböző turistacsalogató programok - nyári gyermek táborok, horgászó versenyek, fesztiválok - bevezetésére lenne szükség.

2. Kerékpárút kiépítése

A kerékpáros közlekedés kialakítása az élhető város egyik legfontosabb feltétele. Így nélkülözhetetlen, hogy a település kiépített kerékpárút hálózattal rendelkezzen. Ennek érdekében minden városrésznek megközelíthetőnek kell lennie kerékpárral. Mivel Szécsény kerékpárutakkal nincs megfelelően ellátva, így erre fokozott figyelmet kell fordítani a városvezetésnek. A kerékpáros közlekedési feltételek biztosítása többféle szempontból is rendkívül fontos. Először is a városrészek közötti kapcsolatokat erősíti, ha nem csak gépjárművel érhetjük el ezeket, gondolok itt elsősorban a leszakadó városrészekre (Pösténypusztá, Benczúrfalva). Továbbá a turizmusra is pozitív hatással van, ha a környező desztinációk is elérhetőek kerékpárral. A belvárosban való kerékpárút vagy kerékpársáv kiépítése hozzájárul az autós közlekedés visszaszorításához, valamint az ebből adódó zaj- és környezetszennyezés mérsékléséhez. A település méretét figyelembe véve könnyen bejárható gyalogosan és kerékpárral is, így alkalmas a mikromobilis közlekedésre, és ezen közlekedésekhez szükséges feltételek megteremtéséhez. Elmondható, hogy a kerékpárutakra

nem csak igény van, hanem szükség a mindennapos, illetve az idegenforgalmi kerékpározás számára, amely pozitívan hat a város élhetőségére. Javaslatomban a két fő utca - Rákóczi, illetve a Kossuth út – mentén tartom szükségesnek a kerékpárutak létesítését, amellyel elérhetőek Szécsény fontosabb funkciói, közszolgáltatási intézményei, iskolái. Ezzel megkönnyítve a diákok közlekedését. Továbbá a Dózsa György úton való kiépítés lehetőséget nyújt a Sportcentrum elérésére kerékpáron, elkerülve a forgalmas fő utat. Fontos, hogy az ipari-gazdasági területek is megközelíthetőek legyenek kerékpárral, ezzel is segítve az itt dolgozók munkába járását. Emellett a Várkert mögött szintén javaslom a kerékpárút kiépítését, ahol egy természetközeli, csendesebb környezetben biciklizhetnek az itt lakók. Mindemellett a leszakadó városrészek (Pösténypuszta, Benczúrfalva) kerékpáros összeköttetését javaslom Szécsénnyel.

3. Zöldfelületek fejlesztése

Szécsény zöldfelületi rendszere nem mennyiségi, hanem inkább minőségi fejlesztésekre szorul a fasorokat kivéve. Szécsény főutcáinak fasorai hiányosak, ennek pótlására szükség van. A zöldfelületek minőségi fejlesztése hozzájárul a település vonzerejének növeléséhez, illetve a város összképének javításához. A település kastélykertje (Várkert) és a Kossuth liget jelentős fejlesztési potenciállal bírnak, előbbi a turisztikai és rekreációs célú hasznosítására, míg a Sportcentrum a szabadidős tevékenységek növelésére. Egy jól megtervezett és kivitelezett parkrekonstrukció lehetővé teszi, hogy a kastélykertek szervesen integrálódjanak a település életébe, és alapot teremtsenek a turisztikai hasznosítás számára.

A Várkert projekten belül számos fejlesztésre van lehetőség, a meglévő épített elemek, padok korszerűsítése, a díszkivilágítás felújítása mellett a területen lévő funkciók bővítését javaslom. A fás területen a gyerekek számára egy erdei játszótér kialakítása elősegíti, hogy különböző korosztályok használják a területet. A nagyobb gyepes területen egy természetközeli kő színpad építése hozzájárul ahhoz, hogy a park élettel legyen megtöltve, és növekedjen a látogatók száma. A színpad területe alkalmas lenne, szabadtéri színházi előadásokra, vagy különböző koncertek, kisebb zenei fesztiválok lebonyolítására. Ehhez szükséges a természetbe illő vizesblokkok kialakítása, valamint a rendszeres fenntartás a területen.

A Kossuth ligetben jelenleg is sok esetben kerül megrendezésre különböző sport- és egyéb rendezvény, mégis további számos rekreációs fejlesztési lehetőségekkel bír. A liget mérete lehetőséget nyújt többféle sportág pályáinak kialakítására és az ehhez szükséges kiszolgáló helységek megépítésére. Mindez hozzájárul ahhoz, hogy a futballtól eltérő érdeklődéssel

rendelkező fialatok is látogassák a helyszínt és a sportjukhoz megfelelő pályákat és eszközöket megtalálják a területen. Ezáltal a Kossuth liget a járás magas zöldfelületi borítottsággal rendelkező sport-és szabadidőközpontjává válhatna.

4. Elkerülő út megépítése, forgalomcsillapítás (22.sz főút)

A 22.-es számú főút belterületi szakasza, a Rákóczi út forgalomcsillapítása érdekében a város dokumentumaiban szerepel egy új útvonal kijelölése, amely elkerüli a belvárost, illetve a történelmi városrészt is. Mindenképp érdemesnek tartom ennek a tervnek az átemelését a fejlesztési javaslataimba, hiszen számos problémát megoldana. A forgalom áterelése biztosítaná a gyorsabb áthaladást, valamint csökkentené a forgalom által keletkezett zajhatásokat a műemléki környezetre. Azonban ennek kivitelezésére rövidtávon nem lehet számítani, mindaddig megoldást jelent a meglévő fő út forgalombiztonságának növelése. A problématerképen jelölt két balesetveszélyes csomópont – a Rákóczi út - Kossuth Lajos utcai kereszteződés körforgalommá alakítása, továbbá a Fő tér - Király utca – Dugonics utca átépítése, közlekedési lámpák elhelyezése mind hozzájárulna a biztonságos és hatékonyabb közlekedéshez.⁸³

5. Ipari-gazdasági terület fejlesztése

Az Ipari-, illetve az Északi városrészben az önkormányzat célja az ipari tevékenységhez szükséges infrastruktúra kiépítése, hogy ezzel ösztönözze a vállalkozások beruházásait. Cél egy modern, és infrastrukturálisan is fejlett ipari park kialakítása, amely vonzó a befektetők számára. Emellett javasolt egy jól kidolgozott befektetésösztönző program létrehozása, amely előmozdítja a működő tőke betelepülését. Ennek eredményeképpen új munkahelyek létesülnének a városban, amely a gazdaság helyreállítását szolgálja.

6. Piacter kihasználtságának növelése

A belvárosban lévő piactér jelenleg nem jól kihasznált, fejlesztésre szorul. A piactér városközponti elhelyezkedése kedvező feltételeket biztosít. A terület kis méretéből adódóan bővítés szükséges, a mögötte lévő parkoló felé lehet további bővítéseket végezni. Ez a tér alkalmas egy helyi termelői piac kialakítására, amely összekapcsolva működhetne a térség mezőgazdasági termelésével. Ennek számos előnye van amellet, hogy támogatja a helyi gazdaságot, hozzájárul az egészséges életmód fenntartásához, valamint a közösségépítéshez,

⁸³ ITS 2014 Konzorcium. (2015). Szécsény Város Integrált Településfejlesztési Stratégiája. (20.o)

hiszen egyfajta találkozóhelyként is funkcionálnak. A piac létrehozása kapcsolatot létesít a termelők és a térségi fogyasztók között. A helyi termelők, magántermelők, kézművesek közvetlenül értékesíthetik termékeiket a városon belül. Továbbá lehetőséget nyújt arra, hogy a lakosság színvonalas és minőségi termékekhez jusson hozzá. A piactér infrastrukturális hátterének megteremtésével a helyi és a térségi szintű kapcsolatok is erősödnek. A meglévő piactéren egy fedett csarnok épület kialakítása szükséges, amely az időjárási viszonyoktól függetlenül tud működni.

7. Vasúti közlekedés korszerűsítése

Ahogy a vizsgálati részben említettem, Szécsény vasútállomása leromlott állapotban van, valamint a vonatok csekély járatszámmal bírnak és elavult vonatok közlekednek. Erre a problémára megoldást jelent az infrastruktúra fejlesztése, mint például a meglévő vasúti pályák felújítása, valamint új pályaszakaszok kialakítása, amelyek nagyobb sebességű vonatok közlekedésére szolgálnak. Ez esetben szükséges a régi vonatok új, korszerű vonatokra való lecserélése. Javaslom a vasútállomás modernizálását, az ott található épület felújítását. Mindemelett fontos a járatok gyakoriságának növelése, hogy a lakosság számára is használható legyen a közösségi közlekedés tekintetében. A vasúti közlekedés modernizálásával, valamint ennek kiterjesztésével Szécsény elérhetőbb lenne.

8. Szlovák-magyar kapcsolat erősítése

Mindenképp hatalmas fejlesztésnek mondható, hogy Pösténypusztánál megépült a határátkelő híd, amely a közlekedési kapcsolatokat erősítette, ugyanakkor a kereskedelmi-gazdasági kapcsolat továbbra sem erős. A határmenti kapcsolatok erősítésre szolgálnak az EU-s támogatási lehetőségek, együttműködési programok. Ezek a projektek lehetőséget nyújtanak közös projektek megvalósítására, akár egy közös ipari park létrehozása az említett ipari területeken, amely mindkét ország vállalkozásait kiszolgálja. Ez gazdaságilag is előnyös a település számára, valamint csökken a térség periférikus megítélése, és a határmenti fekvés vonzóbbá teheti a települést a befektetők számára.

9. Leromlott állapotú út és járdahálózat felújítása

Szécsény területén több út és járda felújítást igényel, javaslatom a legfontosabb útszakasz, a Rákóczi út keleti részét célozza meg. A fő út mentén lévő járófelület újra burkolása szükséges, valamint ennek kiszélesítése, illetve az fentebb említett kerékpárút kialakítása a gyalogút

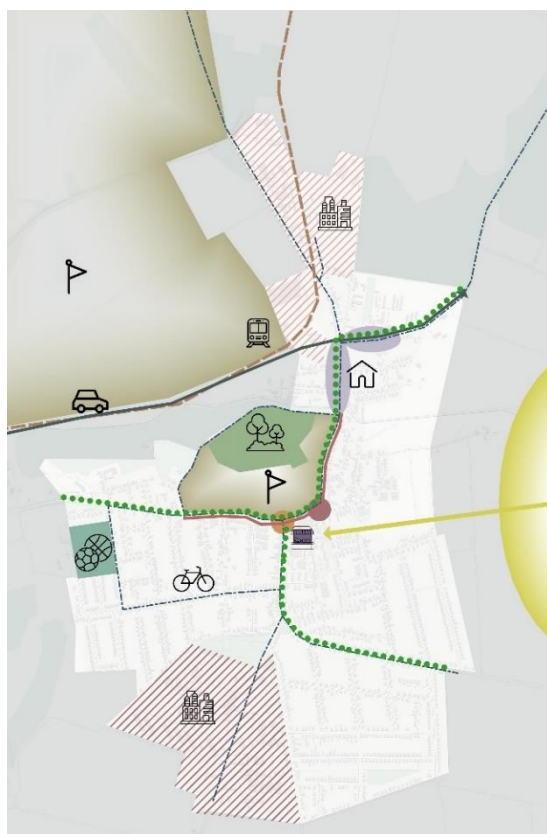
mellett. Természetesen ennél több út és járda felújítása még jobbá tenné a városképet, az általam javasolt felújítás a legjelentősebb útszakaszra vonatkozik, amely felújítása nélkülözhetetlen.

10. Épületfelújítások

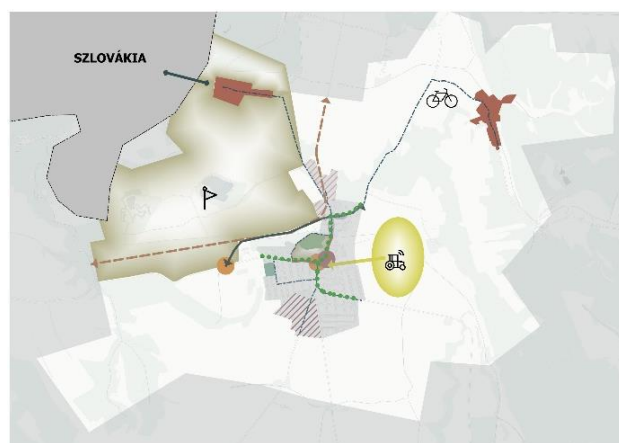
Szintén a Rákóczi út mentén Salgótarján irányában több épület leromló állapotban van, ezek az épületek jelenlegi állapota nemcsak esztétikai problémát jelent, hanem a városlakók életminőségét is befolyásolja. Ez különösen problémás egy olyan városban, amely turizmussal vagy történelmi jelentőséggel bír. Ennek érdekében az önkormányzat részéről meghirdetett lakásfelújítási programok, támogatások megoldást jelentenének, az utcakép javulna.

11. Elvándorlás mérséklése, új lakók bevonása

Az elvándorlás ellen számos intézkedésre van szükség. Ezek közül már több szempontra javaslatot tettem, mint például a munkahelyteremtés, lakhatási körülmények javítása, infrastruktúra fejlesztés, zöldfelületek fejlesztése, szabadidős programok kialakítása. Mindezek mellett megoldás lehet egy betelepedési program, amelynek célja az új lakosok, fiatalok bevonása a városba. Ez a program különböző támogatásokat kínál, a lakhatási támogatáson túl az adókedvezmények és mentességekig. Ezek a programok célzottan segítenek abban, hogy a település vonzóbbá váljon a betelepülni vágyók számára.

30. ábra Fejlesztési javaslatok (saját ábra)

Jelmagyarázat

Közlekedés

- Körforgalom építése
- Forgalm szabályozás
- Kerékpárút kialakítása
- Elkerülő út (22-es főút)
- Vasúti közlekedés fejlesztése
- Forgalmcsillapítás

Épített környezet

- Járda és épületrehabilitáció

Gazdaság

- Szlovák-magyar kapcsolat erősítése
- Piacter kihasználtságának növelése
- Turisztikai potenciál erősítése
- Mezőgazdasági termelés összekapcsolása a piaccal
- /// Barnamezős terület fejlesztése
- /// Ipari park kialakítása

Zöld- és kékinfrastruktúra

- Várkert fejlesztése
- Kossuth liget- sportfunkciók bővítése
- Fásor kialakítása

15. Összefoglalás

Szakedolgozatom fő célja az volt, hogy átfogó képet adjak Szécsény élhetőségéről, amelynek során saját pontozási rendszert dolgoztam ki. Ez segít objektív módon értékelni a várost különböző, élhetőségi szempontból fontos témakörökben, és megérteni a település jelenlegi helyzetét.

A történeti áttekintés fontos szerepet töltött be a város megismerésében, megértésében. Elsősorban a beépítéssel kapcsolatos történelmi információk voltak fontosak, mivel ezek határozták meg legnagyobb mértékben a jelenlegi helyzetet. Ebből kiderült, hogy Szécsénynek miért és hol van a történelmi belvárosa, hogyan terjeszkedett, milyen céllal épültek be a különböző városrészek.

A pontozási rendszer alapját az általam meghatározott témakörök adják, amelyek alapvetően befolyásolják a városi élet minőségét. Ezek a fejezetek voltak a gazdaság, humán, beépítés, közlekedés, zöld- és kék infrastruktúra vizsgálatai. Mindegyik témakört megvizsgáltam, majd ennek alapján 1-től 3-ig pontoztam élhetőségi szempontból.

A vizsgálatok rámutattak a település erősségeire, gyengeségeire, illetve a település jövőbeli fejlődési lehetőségeire. Így megállapítható volt, hogy a gazdasági és társadalmi helyzete terén a legrosszabbak a mutatók Szécsényben, hiszen a foglalkoztatás hiánya, valamint az előregedés, elvándorlás komoly kihívás a város életében. A gazdaság fellendítése megoldást jelent a város élhetőségét tekintve, ezzel az elvándorlás is mérséklődne. A kiépítetlen kerékpárút mérvadó probléma egy település élhetőségét tekintve, így a közlekedésben is vannak hiányosságok. Ebből adódóan a közlekedés fejlesztésére, a kerékpáros közlekedésre nagyobb figyelmet kell fordítani a jövőben, amely élhetőbbé tenné Szécsényt. A település zöld- és kékinfrastruktúrája megfelelő, ahol mennyiségi problémák nincsenek, a minősége fejlesztendő. Pozitívumként kiemelhető a jól kiépített humáninfrastruktúra, amely térségi szinten is jelentős. Továbbá szintén említésre méltó Szécsény épített környezete, amely kiváló az épületmagasságokat, földszinti funkciókat, épületállapotot és gazdag védett épületeit tekintve.

Megvizsgáltam Szécsény turisztikai potenciálját a múltra alapozva, amelyből kiderült, hogy számos turisztikai attrakcióval rendelkezik, valamint környezetében is megtalálhatóak további látnivalók is. Szécsény turizmusának kiaknázása érdekében egy összekötő tengelyt, turistaútvonalat javasoltam a turisztikai attrakcióval rendelkező települések között. Az általam kialakított programcsomag segíthet Szécsény turizmusát fellendíteni, amely a település jövőjére

is pozitívan hat. Így a sokak által nem ismert, lehetőséggel teli kis város is felzárkózhat a népszerűbb úticélok mellé.

A perszóna elemzés segített abban, hogy megismerjem az adott korcsoportok igényeit a településen belül, majd ezek alapján meghatároztam mely korosztályoknak a legélhetőbb a város, illetve melyeknek kevésbé. A vizsgálat során kiderült, hogy Szécsény az idősök számára nyújtja a legkedvezőbb feltételeket, ellenben a fiatal felnőttek a legkevésbé élhető a település.

A javaslati rész kidolgozásánál figyelembe vettem a település pontozása során felmerült problémákat, konfliktusokat, továbbá szem előtt tartottam a város lehetőségeit is, amelyekre javaslatokat tettem.

Az élhető város kritériumai közül még jó pár megvalósulatlan, így ez a jövő feladataiul szolgál. Szakdolgozatomban igyekeztem ezekre rávilágítani és egyfajta fejlődési irányt mutatva Szécsény élhetőbbé tételének lehetőségeit felvázolni.

16. Irodalomjegyzék

Nyomtatott irodalom

1. Engelberth István, Sági Judit. *Gazdasági és társadalmi útkeresés Észak-Nógrádban: A szécsényi kistérség.*
Letöltés dátuma: 2024. 10 01, forrás:
https://epa.oszk.hu/03400/03448/00008/pdf/EPA03448_multidisziplinaris_2016_1_031-051.pdf
2. EX ANTE Kft. (2021. 07). NÓGRÁD MEGYE TERÜLETFEJLESZTÉSI PROGRAMJA.
Letöltés dátuma: 2024. 09 30, forrás:
<https://www.nograd.hu/files/terfejl/program/TFP-2021-27.pdf>
3. ITS 2014 Konzorcium. (2015). Megalapozó vizsgálat Szécsény Város Településfejlesztési Konceptiójához és Integrált Településfejlesztési Stratégiájához.
Letöltés dátuma: 2024. 09 30, forrás:
http://szecseny.hu/fajlok/onkormanyzat/its/Megalapozo_vizsgalat_Szecseny_vegleges.pdf
4. ITS 2014 Konzorcium. (2015). Szécsény Város Integrált Településfejlesztési Stratégiája.
Letöltés dátuma: 2024. 09 30, forrás:
http://szecseny.hu/fajlok/onkormanyzat/its/Strategia_Szecseny_vegleges.pdf
5. ITS 2014 Konzorcium. Szécsény Város Településfejlesztési Konceptiója.
Letöltés dátuma: 2024. 10 03, forrás:
https://szecseny.hu/fajlok/onkormanyzat/its/Koncepcio_Szecseny_vegleges.pdf
6. Jan Gehl. (2014). *Élhető városok.* Budapest: TERC Kereskedelmi és Szolgáltató Kft. Szakkönyvkiadó.
7. Karen A. Franck. *The effects of building size on personal crime and fear of crime.*
Letöltés dátuma: 2024. 10 04, forrás: ResearchGate:
https://www.researchgate.net/profile/Karen-Franck/publication/225225136_The_effects_of_building_size_on_personal_crime_and_fear_of_crime/links/5c07413f299bf169ae332891/The-effects-of-building-size-on-personal-crime-and-fear-of-crime.pdf
8. Kft., A. É. Szécsény Város Településszerkezeti Terve.
Letöltés dátuma: 2024. 10 18, forrás: [file:///C:/Users/dell/Downloads/J-1M_SZ%C3%89CS%C3%89NY_Szerkezeti_terv_k%C3%BCI%20\(2\).pdf](file:///C:/Users/dell/Downloads/J-1M_SZ%C3%89CS%C3%89NY_Szerkezeti_terv_k%C3%BCI%20(2).pdf)

9. Szécsény Önkormányzata, & ARCHITECHTON ÉPÍTÉSZ KFT.
Szécsény Településképi Arculati Kézikönyv. Forrás: szecseny.hu:
<file:///C:/Users/dell/Documents/MATE/5%20f%C3%A9l%C3%A9v/Szakdolgozat/Sz%C3%A9cs%C3%A9ny%20TAK.pdf>
10. *Szécsény története.*
Letöltés dátuma: 2024. 09 30, forrás: szecseny.hu:
http://szecseny.hu/fajlok/Szecseny_tortenete.pdf
11. Szécsény Város Önkormányzata. *A település bemutatása.*
Letöltés dátuma: 2024. 09 30, forrás: Szécsény Város Önkormányzata:
<http://szecseny.hu/fajlok/Szecseny-Atelepulesbemutatasa.pdf>
12. Szécsény Város Önkormányzata. *Helyi Építési Szabályzat.*
Letöltés dátuma: 2024. 10 03, forrás:
https://www.szecseny.hu/fajlok/onkormanyzat/meghivok/2017_01_17_13.pdf

Internetes forrás

13. Agrárminisztérium. *Védett természeti területek.*
Letöltés dátuma: 2024. 10 01, forrás: természetvédelem:
https://termeszetvedelem.hu/kereso/vedett-termeszeti-teruletek/?teljes_nev=&tkv_szam=&telep=2552&megye=12&vedszint=2&evszam=&vedkateg=&orderby=teljes_nev&order=asc&type=vedett-termeszeti-teruletek&clicked=1
14. *Aktív Magyarország.*
Letöltés dátuma: 2024. 10 04, forrás: Robinson szigetek:
<https://www.robinsonszigetek.hu/>
15. Állami Erdészeti Szolgálat, Térképészeti Osztály. (2006). *Erdőterületek megoszlása főbb faállománytípusok szerint Magyarországon.*
Letöltés dátuma: 2024. 11 04, forrás: hungarobinia:
http://hungarobinia.hu/wp-content/uploads/2016/08/hu_erdo_02_fafajok.pdf
16. *Csodálatos Magyarország.*
Letöltés dátuma: 2024. 10 18, forrás: Garábi buddhista szentély: egy spirituális oázis a Cserhát dombjai között:
<https://csodalatosmagyarorszag.hu/hirek/itthon/garabi-buddhista-szentely-egy-spiritualis-oazis-a-cserhat-dombjai-kozott/>

17. Digital Footprint Kft. *Szécsény*.
Letöltés dátuma: 2024. 10 03, forrás: Ecoterra:
<https://ecoterra.hu/szecseny/>
18. *Dolány falu templomának romja*.
Letöltés dátuma: 2024. 10 18, forrás: Középkori templomok, Magyarország középkori templomai:
<https://kozepkoritemplom.hu/dolany-falu-templomanak-romja-szecseny-benczurfalva/>
19. *Elingázók aránya a foglalkoztatottakon belül*.
Letöltés dátuma: 2024. 10 29, forrás: Lechner Tudásközpont:
<http://webmap.lechnerkozpont.hu/webappbuilder/apps/foldgomb1708/>
20. Gehl Institute. *Twelve Quality Criteria*.
Letöltés dátuma: 2024. 10 03, forrás: Civitas:
<https://civitas.eu/tool-inventory/twelve-quality-criteria#:~:text=The%20Twelve%20Quality%20Criteria%20is,for%20people%20spending%20time%20there.>
21. Központi Statisztikai Hivatal.
Szécsény alapadatok. Letöltés dátuma: 2024. 09 30, forrás: KSH:
https://www.ksh.hu/apps/hntr.telepules?p_lang=HU&p_id=06628
22. Lechner Nonprofit Kft. *Országos Területfejlesztési és Területrendezési Információs Rendszer (TEIR)*.
Letöltés dátuma: 2024. 10 03, forrás: Települési tervezés:
<https://www.oeny.hu/oeny/teir/#/tablo/5>
23. Magyar Természetjáró Szövetség. *OKT szakasz*.
Letöltés dátuma: 2024. 10 03, forrás: Országos Kékkör:
<https://www.kektura.hu/okt-szakasz/okt-19>
24. *Műemléki felújítás*.
Letöltés dátuma: 2024. 10 18, forrás: Nemeskő:
<http://nemeskokft.hu/work/muemlek>
25. Nemzeti Kulturális Alap. *MNM-Forgách-Lipthay Kastélymúzeum*.
Letöltés dátuma: 2024. 10 02, forrás: A múzeumról:
<http://kubinyimuzeum.hu/hu/a-muzeumrol.html>
26. *OpenStreetMap*.
Letöltés dátuma: 2024. 10 02, forrás: Turistautak:

<https://turistautak.openstreetmap.hu/>

27. Sámson Kinga. *A Benczúr-kastély felújítása Szécsény-Benczúrfalván.*

Letöltés dátuma: 2024. 11 04, forrás: Építészfórum:

<https://epiteszforum.hu/a-benczur-kastely-felujitasa-szecsény-benczurfalvan>

28. Szécsény Város Önkormányzata. *Szécsény honlapja.*

Letöltés dátuma: 2024. 10 04, forrás: Szécsény a fejedelmi város:

<https://szecsény.hu/>

29. *Túra, kirándulás Szécsény és környékén.*

Letöltés dátuma: 2024. 09 30, forrás: környeke.hu:

<https://szecsény.kornyeke.hu/latnivalok-programok/kirandulas>

17. Mellékletek

17.1 Fotó melléklet

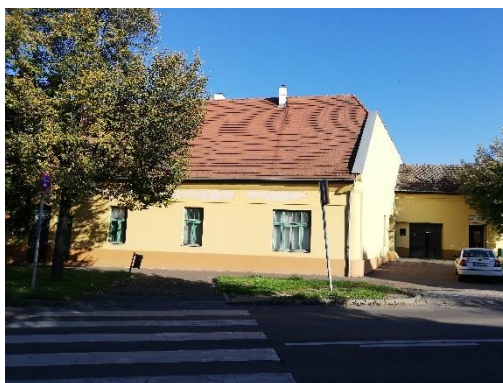
1.melléklet: Várfal és rondella (Forrás: saját fotó)

2.melléklet: Forgách kastély (Forrás: saját fotó)

3.melléklet: Ferences templom és kolostor (Forrás: saját fotó)

4.melléklet: régi Postaállomás (Forrás: saját fotó)

5.melléklet: Tűztorony és Fő tér (Forrás: saját fotó)

6.melléklet: Temetőkapolna (Forrás: saját fotó)

7.melléklet: Templomrom (Forrás:INT-18)

8.melléklet: Benczúr-mauzóleum (Forrás:INT-24)

9.melléklet: Benczúr- kúria (Forrás: saját fotó)

10.melléklet: Evangélikus templom és sétáló utca (Forrás: saját fotó)

11.melléklet: Városháza (Forrás: saját fotó)

12.melléklet: Pintér-ház (Forrás: saját fotó)

13.melléklet: Krúdy Gyula Könyvtár (Forrás: saját fotó)

14. melléklet: Szent Erzsébet tér (Forrás: saját fotó)

15.melléklet: Szentháromság tér (Forrás: saját fotó)

16.melléklet: Rákóczi emlékmű (Forrás: saját fotó)

17.melléklet: Magyarok Nagyasszonya tér (Forrás: saját fotó)

18.melléklet: Robinson-szigetek (Forrás:INT - 14)

19.melléklet: Páris-patak szurdokvölgye
(Forrás: saját fotó)

20.melléklet: Hollókői vár (Forrás: saját fotó)

21.melléklet: Kéz kilátó (Forrás: saját fotó)

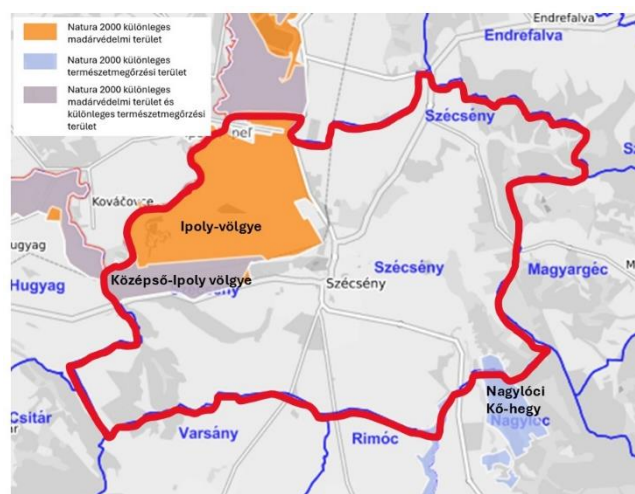

22.melléklet: Ipolytarnóc – Ősmaradványok
(Forrás: saját fotó)

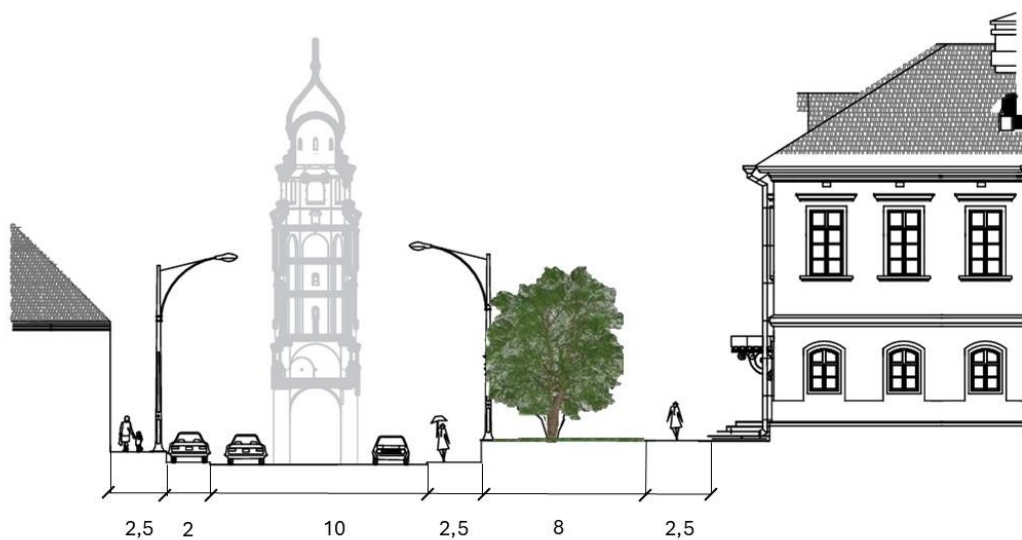

23.melléklet: Garáb- buddhista szentély
(Forrás: INT-3)

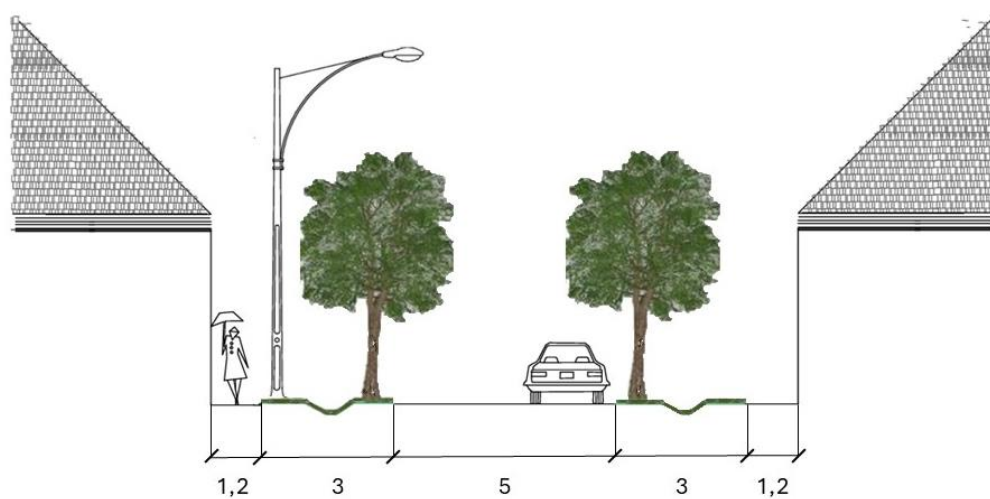
17.2 Ábra melléklet

24.melléklet: Natura 2000 területek (Forrás: saját ábra)

25.melléklet: Jellemző főút keresztmetszet (Forrás: saját ábra)

26.melléklet: Jellemző mellékutca keresztmetszet (Forrás: saját ábra)

NYILATKOZAT

a szakdolgozat nyilvános hozzáféréséről és eredetiségéről

A hallgató neve: Gombár Noémi
A Hallgató Neptun kódja: ST1C0W
A dolgozat címe: Szécsény élhetőbbé tételének lehetőségei
A megjelenés éve: 2024
A konzulens intézetének neve: Tájépítészeti, Településtervezési és Díszkertészeti Intézet
A konzulens tanszékének a neve: Településépítészeti és Települési Zöldinfrastruktúra Tanszék

Kijelentem, hogy az általam benyújtott szakdolgozat egyéni, eredeti jellegű, saját szellemi alkotásom. Azon részeket, melyeket más szerzők munkájából vettem át, egyértelműen megjelöltem, és az irodalomjegyzékben szerepeltettem.

Ha a fenti nyilatkozattal valótlan állítottam, tudomásul veszem, hogy a záróvizsga-bizottság a záróvizsgából kizár és a záróvizsgát csak új dolgozat készítése után tehetek.

A leadott dolgozat, mely PDF dokumentum, szerkesztését nem, megtekintését és nyomtatását engedélyezem.

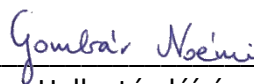
Tudomásul veszem, hogy az általam készített dolgozatra, mint szellemi alkotás felhasználására, hasznosítására a Magyar Agrár- és Élettudományi Egyetem mindenkor szellemi tulajdon-kezelési szabályzatában megfogalmazottak érvényesek.

Tudomásul veszem, hogy dolgozatom elektronikus változata feltöltésre kerül a Magyar Agrár- és Élettudományi Egyetem MATER Hallgatói Dolgozatok repozitóriumába. Tudomásul veszem, hogy a megvédett és

- nem titkosított dolgozat a védést követően
- titkosításra engedélyezett dolgozat a benyújtásától számított 5 év eltelte után

nyilvánosan elérhető és kereshető lesz az Egyetem MATER Hallgatói Dolgozatok repozitóriumában.

Kelt: 2024.11.04.

Hallgató aláírása

NYILATKOZAT

Gombár Noémi (hallgató Neptun azonosítója: ST1C0W) konzulenseként nyilatkozom arról, hogy a szakdolgozatot áttekintettem, a hallgatót az irodalmi források korrekt kezelésének követelményeiről, jogi és etikai szabályairól tájékoztattam.

A szakdolgozatot a záróvizsgán történő védeésre javaslom / **nem javaslom**¹.

A dolgozat állam- vagy szolgálati titkot tartalmaz: igen nem^{*2}

Kelt: Budapest, 2024. november 3.

belső konzulens

¹ A megfelelő aláhúzendó.

² A megfelelő aláhúzendó.